

آزمون‌های مبحثی و جامع + پاسخ‌های تشریحی

موج آزمون جامع فیزیک

رضا خالو، امیرعلی میری

گو
نترالگو

آزمون فصل به ۳۴ | آزمون فصل به ۳۷ | آزمون فصل به ۵۰ | آزمون جامع
فصل فیزیک ۱ | فصل فیزیک ۲ | فصل فیزیک ۳

پیشگفتار

به نام خدا

پرشن: چرا کتاب موج آزمون فیزیک جامع رو نوشته‌یند؟

پاسخ: با توجه به تبریه‌های تدریس مـا، داشت آموزان بعد از زدن تست‌های کتاب‌های تستی، نیاز به ارزیابی خود به نسبت آزمون دارند. واسه‌هیمن تمام مباحثه کتاب‌های دهم و یازدهم و دوازدهم رو در قالب آزمون‌های کوتاه در این کتاب آورده‌اند.

پرشن: آزمون‌های این کتاب چه ویژگی‌هایی دارند که به شما اطمینان مند کتاب برای داشت آموزان مفیده؟

پاسخ: در این آزمون‌ها مباحثه کتاب درست به صورت ۹۹ آزمون ۱۰ تست ارائه شده که داشت آموز در یک زمان کوتاه بتوانه هر آزمون روحان نماین. البته برای مباحثه‌های معمتر، تعداد آزمون‌ها بیشتر و آزمون‌های مرحله‌ای سخت‌تر می‌شوند اما در طبع کنفرانسی در ایران اند.

لطفاً این نکته ضروریه که طبع آزمون‌ها در طبع کنفرانسی در ایران اینجا هم ساده ساخت و مباحثه‌هایی که سوالات آن‌ها در کنفرانسی محدوده اینجا هم در صورت طبع

پرشن: همه آزمون‌ها ۱۰ تست هستند؟

پاسخ: نه، هر فصل دو آزمون جامع هاست داره (البته در فصل یک، آزمون‌های جامع ۱۰ تستی اند). و در انتها کتاب هشت آزمون نرم و چهار آزمون جامع پیش و دوازدهم و یک آزمون ترسیم دهم و دوازدهم و پنج آزمون ۳۰ تستی شیوه کنفرانسی و صمیمیتی دو کنفرانسی داخل و خارج ۱۴۰۰ اومده.

پرشن: همه سوالات آزمون‌ها تأییفی هستند؟

پاسخ: نه، از شیوه‌نگاهی سوالات کنفرانسی و سوالات کتاب درس استفاده نداریم و در جاهایی که تـست نمونه وجود نداشت، تست‌های تأییفی آورده‌یم و از کنفرانسی آزمایش هم استفاده نداریم.

پرشن: خوب بایم سراغ پاسخ‌ها، اول‌ها رو چجوری نوشته‌یند؟

پاسخ: اول باید گلیم که تحلیل آزمون از خود آزمون برای داشت آموزاً معمتم و با ارزش تردد. با علم به این موضوع، در پاسخ‌ها کمال گذره تستی روابه کاربردی و بخش زیادی از کتاب به پاسخ‌ها اختصاص دارد شده. در **شیوه‌نگاه** تمام گفت درس مربوط به تست رویان نداریم، در پاسخ هر تست مثبـت کنفرانسی خود تست کنفرانسی گرفته و در برخی از تست‌ها به **بازی با سؤال** آورده‌یم که در اون تست رو از یک گفـه دلیل طرح نداریم و درین جاهایی هم به **یادآوری** و **جمع‌بندی** مطلب پرداخیم. البته هر جـا که برای تست راه حل ساده و سریع تری بوده اون راه حل روابه صورت **مبانی** برای داشت آموزیان نداریم.

برای درس بهتر، پاسخ‌ها رومحله‌ای حل نداریم و گام به گام جلو رفیم و طبع سوالات رو در پاسخ اول‌ها به صورت A (ساده)، B (متسط) و C (دشوار) مشخص نموده‌ایم.

پرسش: کتاب در سایه ندارد؟

پاسخ: چون کتاب به صورت آرمونه به سری الگوهای یارکویی به صورت نمودار در ختن در ابتدای هر فصل هم به صورت QR Code امده و هم در سایت نشرالله به آدرس www.olgoobooks.ir قرار دارد.

پرسش: سوال آخر، انتظار شما از همکاران و دانشآموزانی که از کتاب استفاده می‌کنند چیزی؟

پاسخ: از همکاران و اساتید گرامی و همچنین دانشآموزان غیر انتظار داریم که هرگونه اشکال و تقدیم کتاب کتاب دارن رواز طبقه کنل https://t.me/physics_olgoo و سایت نشرالله www.olgoobooks.ir به مسئله کننند با سوهان تقدیم کنند چنانچه محتواهای کتاب صیقل داده شود.

در پیاز کارم است از تلاش صیمانه کارکنان نشرالله پیشگزاری کنیم، در واحد ویرایش خانمها زهره نوری وزیر امیدوار و همچنین آقای محسن شعبان شمیرانی که ویرایش این کتاب بعنی پارسی ایشان امکان بزرگ نبود، در واحد حقوقی و از خانمها فاضله محسن و مریم احمدی و همچنین سرکار خانم سکینه مختار مدیر واحد ختن و ویرایش مادردانی می‌کنیم.

رضی خالو - امیرعلی میری

فهرست

آزمون‌های مرحله‌ای و جامع

فصل چهارم: دما و گرما

۳۶	آزمون ۲۴ (صفحه ۸۳ تا ۹۱ کتاب درسی)
۳۷	آزمون ۲۵ (صفحه ۸۸ تا ۹۵ کتاب درسی)
۳۸	آزمون ۲۶ (صفحه ۸۸ تا ۹۵ کتاب درسی)
۳۹	آزمون ۲۷ (صفحه ۹۶ تا ۱۰۲ کتاب درسی)
۴۰	آزمون ۲۸ (صفحه ۹۶ تا ۱۰۲ کتاب درسی)
۴۱	آزمون ۲۹ (صفحه ۸۸ تا ۱۰۲ کتاب درسی)
۴۲	آزمون ۳۰ (صفحه ۱۰۳ تا ۱۱۱ کتاب درسی)
۴۳	آزمون ۳۱ (صفحه ۱۰۳ تا ۱۱۱ کتاب درسی)
۴۴	آزمون ۳۲ (صفحه ۱۰۳ تا ۱۲۰ کتاب درسی)
۴۵	آزمون ۳۳ (جامع (۱))
۴۷	آزمون ۳۴ (جامع (۲))

فصل پنجم: الکتریسیتۀ ساکن

۵۰	آزمون ۳۵ (صفحه ۱ تا ۹ کتاب درسی)
۵۱	آزمون ۳۶ (صفحه ۵ تا ۹ کتاب درسی)
۵۲	آزمون ۳۷ (صفحه ۵ تا ۹ کتاب درسی)
۵۳	آزمون ۳۸ (صفحه ۱۰ تا ۱۹ کتاب درسی)
۵۴	آزمون ۳۹ (صفحه ۱۰ تا ۱۹ کتاب درسی)
۵۶	آزمون ۴۰ (صفحه ۱۰ تا ۱۹ کتاب درسی)
۵۷	آزمون ۴۱ (صفحه ۲۰ تا ۲۴ کتاب درسی)
۵۸	آزمون ۴۲ (صفحه ۲۰ تا ۲۴ کتاب درسی)
۵۹	آزمون ۴۳ (صفحه ۲۰ تا ۲۷ کتاب درسی)
۶۱	آزمون ۴۴ (صفحه ۲۸ تا ۳۴ کتاب درسی)
۶۲	آزمون ۴۵ (صفحه ۲۸ تا ۳۴ کتاب درسی)
۶۳	آزمون ۴۶ (جامع (۱))
۶۴	آزمون ۴۷ (جامع (۲))

فصل اول: فیزیک و اندازه‌گیری

۲	آزمون ۱ (صفحه ۱ تا ۱۵ کتاب درسی)
۲	آزمون ۲ (صفحه ۱ تا ۱۵ کتاب درسی)
۳	آزمون ۳ (صفحه ۱۶ تا ۲۲ کتاب درسی)
۴	آزمون ۴ (صفحه ۱ تا ۲۲ کتاب درسی)
۶	آزمون ۵ (جامع (۱))
۷	آزمون ۶ (جامع (۲))

فصل دوم: ویژگی‌های فیزیکی مواد

۱۰	آزمون ۷ (صفحه ۲۳ تا ۳۱ کتاب درسی)
۱۱	آزمون ۸ (صفحه ۳۲ تا ۳۴ کتاب درسی)
۱۲	آزمون ۹ (صفحه ۳۲ تا ۳۵ کتاب درسی)
۱۳	آزمون ۱۰ (صفحه ۳۲ تا ۳۵ کتاب درسی)
۱۴	آزمون ۱۱ (صفحه ۳۶ تا ۳۹ کتاب درسی)
۱۵	آزمون ۱۲ (صفحه ۳۶ تا ۳۹ کتاب درسی)
۱۷	آزمون ۱۳ (صفحه ۴۰ تا ۵۲ کتاب درسی)
۱۸	آزمون ۱۴ (جامع (۱))
۲۰	آزمون ۱۵ (جامع (۲))

فصل سوم: کار، انرژی و توان

۲۴	آزمون ۱۶ (صفحه ۵۳ تا ۶۰ کتاب درسی)
۲۵	آزمون ۱۷ (صفحه ۶۱ تا ۷۲ کتاب درسی)
۲۶	آزمون ۱۸ (صفحه ۶۱ تا ۷۲ کتاب درسی)
۲۷	آزمون ۱۹ (صفحه ۶۱ تا ۷۲ کتاب درسی)
۲۸	آزمون ۲۰ (صفحه ۶۱ تا ۷۲ کتاب درسی)
۲۹	آزمون ۲۱ (صفحه ۷۳ تا ۸۲ کتاب درسی)
۳۰	آزمون ۲۲ (جامع (۱))
۳۲	آزمون ۲۳ (جامع (۲))

فصل ششم: جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم

- ۱۰۲ آزمون ۷۲ (صفحه ۱ تا ۱۰ کتاب درسی)
 ۱۰۳ آزمون ۷۳ (صفحه ۱ تا ۱۰ کتاب درسی)
 ۱۰۴ آزمون ۷۴ (صفحه ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)
 ۱۰۵ آزمون ۷۵ (صفحه ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)
 ۱۰۶ آزمون ۷۶ (صفحه ۱۳ تا ۱۵ کتاب درسی)
 ۱۰۷ آزمون ۷۷ (صفحه ۱۵ تا ۲۱ کتاب درسی)
 ۱۰۸ آزمون ۷۸ (صفحه ۱۵ تا ۲۱ کتاب درسی)
 ۱۰۹ آزمون ۷۹ (صفحه ۱۵ تا ۲۱ کتاب درسی)
 ۱۱۰ آزمون ۸۰ (صفحه ۱۵ تا ۲۱ کتاب درسی)
 ۱۱۱ آزمون ۸۱
 ۱۱۳ آزمون ۸۲
 ۱۱۴ آزمون ۸۳
 ۱۱۶ آزمون ۸۴ (جامع (۱))
 ۱۱۷ آزمون ۸۵ (جامع (۲))

- ۶۸ آزمون ۴۸ (صفحه ۴۰ تا ۴۶ کتاب درسی)
 ۶۹ آزمون ۴۹ (صفحه ۴۶ تا ۵۳ کتاب درسی)
 ۷۰ آزمون ۵۰ (صفحه ۵۳ تا ۵۵ کتاب درسی)
 ۷۱ آزمون ۵۱ (صفحه ۵۶ تا ۵۷ کتاب درسی)
 ۷۲ آزمون ۵۲ (صفحه ۵۶ تا ۵۹ کتاب درسی)
 ۷۳ آزمون ۵۳ (صفحه ۵۶ تا ۵۹ کتاب درسی)
 ۷۴ آزمون ۵۴ (صفحه ۶۰ تا ۶۱ کتاب درسی)
 ۷۶ آزمون ۵۵ (صفحه ۶۰ تا ۶۱ کتاب درسی)
 ۷۷ آزمون ۵۶ (صفحه ۵۶ تا ۶۱ کتاب درسی)
 ۷۸ آزمون ۵۷ (صفحه ۵۶ تا ۶۱ کتاب درسی)
 ۸۰ آزمون ۵۸ (صفحه ۵۶ تا ۶۱ کتاب درسی)
 ۸۱ آزمون ۵۹ (جامع (۱))
 ۸۳ آزمون ۶۰ (جامع (۲))

فصل نهم: دینامیک

- ۱۲۲ آزمون ۸۶ (صفحه ۲۸ تا ۳۳ کتاب درسی)
 ۱۲۳ آزمون ۸۷ (صفحه ۳۳ تا ۳۶ کتاب درسی)
 ۱۲۴ آزمون ۸۸ (صفحه ۴۱ تا ۴۳ کتاب درسی)
 ۱۲۵ آزمون ۸۹ (صفحه ۳۷ تا ۴۳ کتاب درسی)
 ۱۲۶ آزمون ۹۰ (صفحه ۳۷ تا ۴۳ کتاب درسی)
 ۱۲۷ آزمون ۹۱ (صفحه ۳۷ تا ۴۳ کتاب درسی)
 ۱۲۸ آزمون ۹۲ (صفحه ۴۳ تا ۴۴ کتاب درسی)
 ۱۲۹ آزمون ۹۳ (صفحه ۴۳ تا ۴۴ کتاب درسی)
 ۱۳۰ آزمون ۹۴ (صفحه ۴۴ تا ۴۶ کتاب درسی)
 ۱۳۱ آزمون ۹۵ (صفحه ۴۴ تا ۴۹ کتاب درسی)
 ۱۳۲ آزمون ۹۶ (جامع (۱))
 ۱۳۴ آزمون ۹۷ (جامع (۲))

- ۸۶ آزمون ۶۱ (صفحه ۶۶ تا ۷۵ کتاب درسی)
 ۸۷ آزمون ۶۲ (صفحه ۶۶ تا ۷۵ کتاب درسی)
 ۸۸ آزمون ۶۳ (صفحه ۶۶ تا ۷۵ کتاب درسی)
 ۸۹ آزمون ۶۴ (صفحه ۷۶ تا ۸۴ کتاب درسی)
 ۹۱ آزمون ۶۵ (صفحه ۷۶ تا ۸۴ کتاب درسی)
 ۹۲ آزمون ۶۶ (صفحه ۸۵ تا ۹۰ کتاب درسی)
 ۹۳ آزمون ۶۷ (صفحه ۸۷ تا ۹۲ کتاب درسی)
 ۹۴ آزمون ۶۸ (صفحه ۸۷ تا ۹۲ کتاب درسی)
 ۹۶ آزمون ۶۹ (صفحه ۹۳ تا ۹۹ کتاب درسی)
 ۹۷ آزمون ۷۰ (جامع (۱))
 ۹۹ آزمون ۷۱ (جامع (۲))

فصل دهم: نوسان و امواج

۱۷۹	آزمون ۱۲۷ (فیزیک پایه (۱))
۱۸۲	آزمون ۱۲۸ (فیزیک پایه (۲))
۱۸۴	آزمون اول فیزیک دوازدهم (۱)
۱۸۶	آزمون اول فیزیک دوازدهم (۲)
۱۸۸	آزمون اول فیزیک دوازدهم (۱)
۱۹۰	آزمون اول فیزیک دوازدهم (۲)
۱۹۲	آزمون ۱۳۳ (فیزیک دوازدهم (۱))
۱۹۵	آزمون ۱۳۴ (فیزیک دوازدهم (۲))
۱۹۸	آزمون ۱۳۵ (مطابق با کنکور سراسری)
۲۰۱	آزمون ۱۳۶ (مطابق با کنکور سراسری)
۲۰۵	آزمون ۱۳۷ (مطابق با کنکور سراسری)
۲۰۸	آزمون ۱۳۸ (مطابق با کنکور سراسری)
۲۱۲	آزمون ۱۳۹ (مطابق با کنکور سراسری)
۲۱۶	آزمون ۱۴۰ (سراسری ۱۴۰۰ - داخل تجربی)
۲۱۹	آزمون ۱۴۱ (سراسری ۱۴۰۰ - خارج تجربی)

فصل سیزدهم: پاسخ‌های تشریحی

• پاسخ‌های تشریحی فیزیک دهم

۲۲۴	پاسخ‌های تشریحی فصل اول
۲۳۴	پاسخ‌های تشریحی فصل دوم
۲۵۶	پاسخ‌های تشریحی فصل سوم
۲۷۴	پاسخ‌های تشریحی فصل چهارم

• پاسخ‌های تشریحی فیزیک یازدهم

۲۹۸	پاسخ‌های تشریحی فصل پنجم
۳۳۴	پاسخ‌های تشریحی فصل ششم
۳۷۲	پاسخ‌های تشریحی فصل هفتم

• پاسخ‌های تشریحی فیزیک دوازدهم

۴۰۲	پاسخ‌های تشریحی فصل هشتم
۴۳۳	پاسخ‌های تشریحی فصل نهم
۴۵۸	پاسخ‌های تشریحی فصل دهم
۵۰۱	پاسخ‌های تشریحی فصل یازدهم
۵۱۱	پاسخ‌های تشریحی فصل دوازدهم
۵۸۳	آزمون ۱۴۲ (سراسری ۱۴۰۱ - داخل تجربی)
۵۸۶	آزمون ۱۴۳ (سراسری ۱۴۰۱ - خارج تجربی)

۱۳۸	آزمون ۹۸ (صفحه ۵۴ تا ۵۶ کتاب درسی)
۱۳۹	آزمون ۹۹ (صفحه ۵۴ تا ۵۶ کتاب درسی)
۱۴۰	آزمون ۱۰۰ (صفحه ۵۷ تا ۵۹ کتاب درسی)
۱۴۱	آزمون ۱۰۱ (صفحه ۵۷ تا ۵۹ کتاب درسی)
۱۴۲	آزمون ۱۰۲ (صفحه ۵۷ تا ۵۹ کتاب درسی)
۱۴۳	آزمون ۱۰۳ (صفحه ۵۸ تا ۶۰ کتاب درسی)
۱۴۴	آزمون ۱۰۴ (صفحه ۵۳ تا ۶۰ کتاب درسی)
۱۴۶	آزمون ۱۰۵ (صفحه ۶۱ تا ۶۶ کتاب درسی)
۱۴۷	آزمون ۱۰۶ (صفحه ۶۱ تا ۶۶ کتاب درسی)
۱۴۸	آزمون ۱۰۷ (صفحه ۶۴ و ۶۵ کتاب درسی)
۱۵۰	آزمون ۱۰۸ (صفحه ۶۶ تا ۶۸ کتاب درسی)
۱۵۱	آزمون ۱۰۹ (صفحه ۶۹ تا ۷۶ کتاب درسی)
۱۵۲	آزمون ۱۱۰ (صفحه ۶۹ تا ۷۶ کتاب درسی)
۱۵۳	آزمون ۱۱۱ (صفحه ۶۱ تا ۷۶ کتاب درسی)
۱۵۵	آزمون ۱۱۲ (صفحه ۷۶ تا ۸۸ کتاب درسی)
۱۵۶	آزمون ۱۱۳ (صفحه ۷۶ تا ۸۸ کتاب درسی)
۱۵۸	آزمون ۱۱۴ (صفحه ۷۶ تا ۸۸ کتاب درسی)
۱۵۹	آزمون ۱۱۵ (جامع (۱))
۱۶۱	آزمون ۱۱۶ (جامع (۲))

فصل یازدهم: آشنایی با فیزیک اتمی و هسته‌ای

۱۶۴	آزمون ۱۱۷ (صفحه ۹۵ تا ۱۱۱ کتاب درسی)
۱۶۴	آزمون ۱۱۸ (صفحه ۹۵ تا ۱۱۱ کتاب درسی)
۱۶۶	آزمون ۱۱۹ (صفحه ۱۱۲ تا ۱۲۱ کتاب درسی)
۱۶۶	آزمون ۱۲۰ (جامع (۱))
۱۶۸	آزمون ۱۲۱ (جامع (۲))

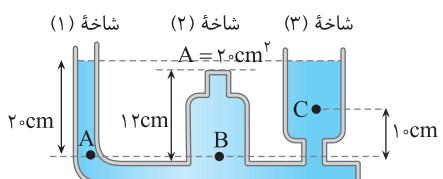
فصل دوازدهم: آزمون‌های جامع

۱۷۲	آزمون ۱۲۲ (فیزیک دهم (۱))
۱۷۳	آزمون ۱۲۳ (فیزیک دهم (۲))
۱۷۵	آزمون ۱۲۴ (ترکیبی دهم و دوازدهم)
۱۷۶	آزمون ۱۲۵ (فیزیک یازدهم (۱))
۱۷۸	آزمون ۱۲۶ (فیزیک یازدهم (۲))

فصل دوم

ویژگی‌های فیزیکی مواد

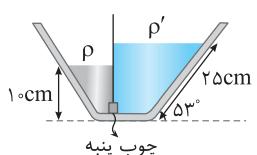
($g = 10 \text{ N/kg}$) در شکل مقابل چگالی مایع درون ظرف 1200 kg/m^3 است. چه تعداد از گزاره‌های زیر درست است؟

- الف) فشار در نقاط A و B با هم برابر است.
ب) نیروی وارد بر انتهای لوله شاخه (۲) از طرف مایع برابر 192 N است.
پ) اختلاف فشار بین نقاط B و C برابر 1000 Pa است.

۱) ۲
۳) ۴

۱) صفر
۲) ۳

در شکل روبرو یک چوب‌پنه استوانه‌ای شکل در سوراخ بین دو طرف قرار گرفته و در تعادل است. اگر $\rho = 1/2 \text{ g/cm}^3$ باشد، چگالی ρ' چند g/L است؟ (اصطکاک ناچیز است، $\sin 53^\circ = 4/5$)

۰/۸) ۲
۶۰۰) ۴

۰/۶) ۱
۸۰۰) ۳

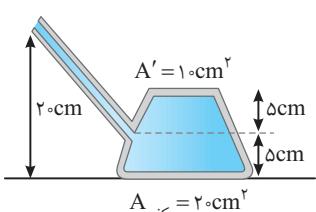
فشار شاره‌ها - لوله U شکل (۱)

آزمون

در یک ظرف، مایعی به چگالی $1/5 \text{ g/cm}^3$ ریخته شده است و فشار مایع در کف ظرف 150 kPa است. فشار مایع در فاصله 10 cm از

کف ظرف چند کیلوپاسکال است؟ ($g = 10 \text{ N/kg}$)

۱۴۶/۵) ۴
۱۴۷/۵) ۳
۱۴۹/۵) ۲
۱۴۸/۵) ۱

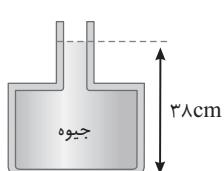
در شکل روبرو 4 kg مایع به چگالی 800 kg/m^3 درون ظرف ریخته شده است. نیروی وارد بر کف ظرف چند نیوتون است؟ ($g = 10 \text{ N/kg}$, $P_0 = 10^5 \text{ Pa}$)

۱۰۰/۸) ۲
۱/۶) ۴
۲۰۳/۲) ۳

دو مایع A و B به چگالی‌های $\rho_A = 1/6 \text{ g/cm}^3$ و $\rho_B = 1/8 \text{ g/cm}^3$ را در ظرفی استوانه‌ای ریخته و با هم مخلوط می‌کنیم. اگر فشار وارد بر

کف ظرف از طرف مخلوط دو مایع 480 Pa و ارتفاع مایع مخلوط در ظرف 45 cm باشد، حجم مایع A در مخلوط چند برابر حجم مایع B است؟

۲) ۴
۳) ۲
۱) ۳

در شکل زیر اگر بیشینه نیروی قابل تحمل کف ظرف از طرف جیوه $64/8 \text{ N}$ باشد، حداقل چند

گرم جیوه می‌توان به جیوه درون ظرف اضافه کرد تا ظرف شکسته نشود؟

$(\rho_{Hg} = 13500 \text{ kg/m}^3)$ سطح قسمت بالایی ظرف چند سطح کف ظرف، $g = 10 \text{ m/s}^2$ است.

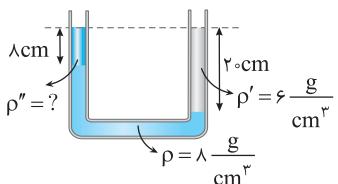
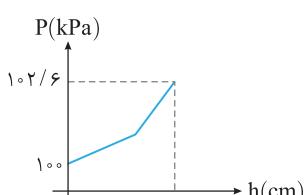
۲۵) ۲
۳۴۵/۲) ۴
۱۰) ۱
۳۳۷/۵) ۳

در یک ظرف استوانه‌ای مقداری آب و روغن وجود دارد و نمودار فشار بر حسب عمق از سطح آزاد

مایع به صورت زیر است. ارتفاع آب درون ظرف چند سانتی‌متر است؟

($g = 10 \text{ N/kg}$, $\rho_{\text{آب}} = 1000 \text{ kg/m}^3$, $\rho_{\text{روغن}} = 800 \text{ kg/m}^3$)

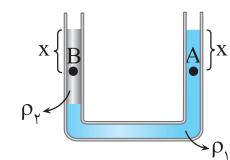
۱۸) ۲
۱۲) ۴
۲۰) ۱
۱۰) ۳

در شکل روبرو، سه مایع در لوله U شکل در حالت تعادل هستند. چگالی ρ'' چند kg/m^3 است؟

۳۰۰۰) ۲
۲۰۰۰) ۴
۱) ۱
۲) ۳

نشرالگو

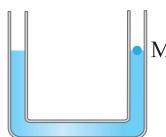
با توجه به شکل رویه رو اگر فشار در نقطه های A و B به ترتیب P_A و P_B باشد، کدام گزینه درست است؟

$$\rho_2 > \rho_1, P_A < P_B \quad (1)$$

$$\rho_2 > \rho_1, P_A = P_B \quad (2)$$

$$\rho_1 > \rho_2, P_A = P_B \quad (3)$$

$$\rho_1 > \rho_2, P_A > P_B \quad (4)$$

در شکل رویه رو در لوله U شکل، آب ریخته شده و نقطه M روی لوله نشانه گذاری شده است. اگر در شاخه سمت چپ

لوله، روی آب به ارتفاع ۱۰ سانتی متر نفت برویم، در لوله مقابل، سطح آب چند سانتی متر از نقطه M بالاتر می رود؟

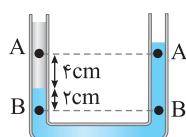
(سطح مقطع لوله در تمامی نقاط یکسان است و چگالی نفت و آب به ترتیب 1.0 g/cm^3 و 1.0 g/cm^3 است).

$$6 \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

$$4 \quad (2)$$

$$8 \quad (1)$$

در شکل رویه رو مایع ها در حال تعادل اند. اگر اختلاف فشار بین نقاط A و B برابر P و اختلاف فشار بین نقاط

B و B' برابر P' - P بشد، P' برابر کدام گزینه است؟ ($\rho_1 = 1.0 \text{ g/cm}^3$ و $\rho_2 = 1.2 \text{ g/cm}^3$)

$$960 \quad (4)$$

$$720 \quad (3)$$

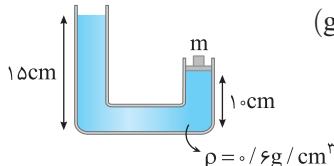
$$480 \quad (2)$$

$$240 \quad (1)$$

$$(g = 10 \text{ N/kg})$$

در شکل رویه رو پیشتونی با جرم ناچیز و بدون اصطکاک در دهانه شاخه سمت راست قرار دارد و وزنه ای به جرم m روی آن است. اگر مساحت

سطح مقطع لوله در دو شاخه 5 cm^2 و مجموعه در تعادل باشد، m چند گرم است؟ ($g = 10 \text{ N/kg}$)

$$15 \quad (2)$$

$$25 \quad (4)$$

$$10 \quad (1)$$

$$20 \quad (3)$$

فشار شاره ها - لوله U شکل (۲)

صفحه ۳۵ تا ۳۷ کتاب درسی

آزمون

اگر فشار در عمق 50 cm از یک مایع، دو برابر فشار روی سطح یک مایع باشد، فشار در عمق 30 cm از این مایع چند برابر فشار در عمق 20 cm سانتی متری از آن است؟

$$\frac{3}{2} \quad (4)$$

$$\frac{17}{16} \quad (3)$$

$$\frac{8}{7} \quad (2)$$

$$\frac{21}{20} \quad (1)$$

دو ظرف استوانه ای A و B در اختیار داریم و در هر دو ظرف تا ارتفاع h آب ریخته ایم. اگر مساحت سطح مقطع ظرف B 20% بزرگ تر از مساحت سطح مقطع ظرف A باشد، فشار وارد بر کف و نیروی وارد بر کف از طرف مایع به ترتیب از راست به چپ در ظرف B چند برابر ظرف A است؟

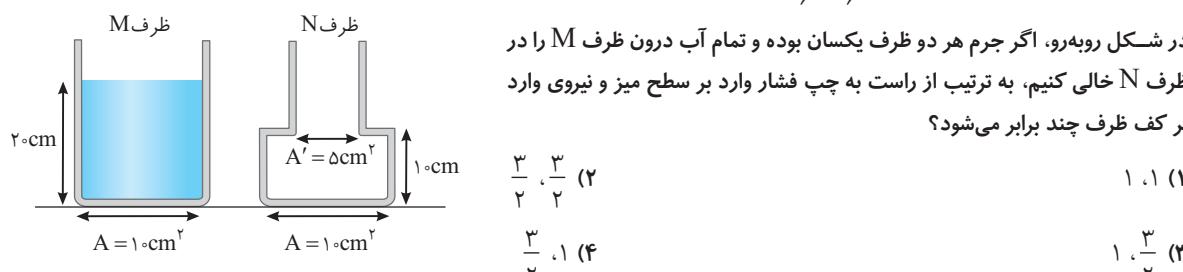
$$1/2 \text{ و } 1/2 \quad (4)$$

$$1/2 \text{ و } 1 \quad (3)$$

$$\frac{5}{6} \text{ و } \frac{5}{6} \quad (2)$$

$$1/2 \text{ و } 1/2 \quad (1)$$

در شکل رویه رو، اگر جرم هر دو ظرف یکسان بوده و تمام آب درون ظرف M را در ظرف N خالی کنیم، به ترتیب از راست به چپ فشار وارد بر سطح میز و نیروی وارد بر کف ظرف چند برابر می شود؟

$$\frac{3}{2}, \frac{3}{2} \quad (2)$$

$$\frac{3}{2}, 1 \quad (4)$$

$$1, \frac{3}{2} \quad (3)$$

در شکل مقابل یک پیشتون با جرم و اصطکاک ناچیز بر سطح آب درون استوانه ای قرار دارد و وزنه ای به جرم m روی آن قرار گرفته است. ارتفاع آب درون ظرف 50 cm و مساحت قاعده آن 400 cm^2 است. اگر فشار وارد بر کف ظرف $N_p = 1.0 \text{ g/cm}^3$, $P_0 = 1.0 \text{ Pa}$, $g = 10 \text{ N/kg}$ باشد، m چند کیلوگرم است؟

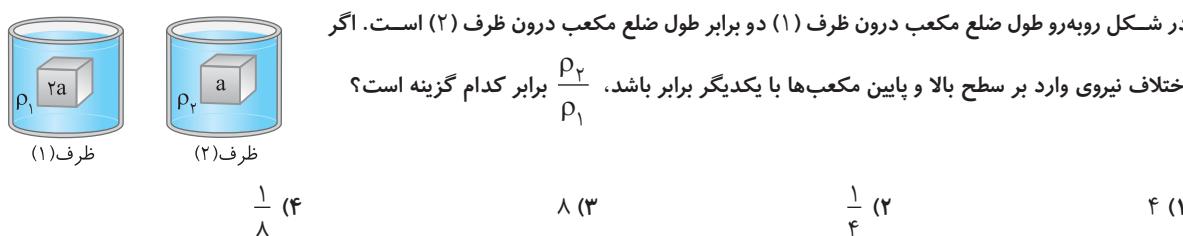
$$100 \quad (4)$$

$$60 \quad (3)$$

$$40 \quad (2)$$

$$20 \quad (1)$$

در شکل رویه رو طول ضلع مکعب درون ظرف (۱) دو برابر طول ضلع مکعب درون ظرف (۲) است. اگر اختلاف نیروی وارد بر سطح بالا و پایین مکعب ها با یکدیگر برابر باشد، $\frac{\rho_2}{\rho_1}$ برابر کدام گزینه است؟

$$\frac{1}{\lambda} \quad (4)$$

$$8 \quad (3)$$

$$\frac{1}{4} \quad (2)$$

$$4 \quad (1)$$

در شکل‌های زیر نمودار مکان-زمان یک ذره از محیط و نمودار نقش موج آن در لحظه رسم شده است. تندی انتشار موج در محیط چند [۱۱۴۱]

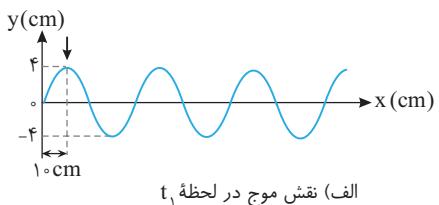
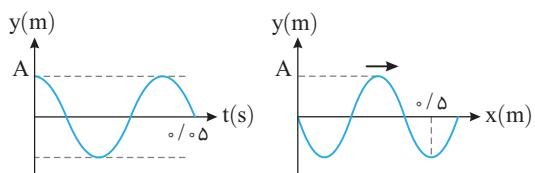
متر بر ثانیه است؟

۵ (۱)

۷/۵ (۲)

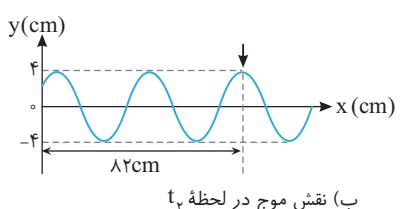
۸ (۳)

۱۰ (۴)

شکل‌های رو به رو، نمودار جابه‌جایی-مکان (نقش موج) موجی را در دو لحظه t_1 و [۱۱۴۲]

t_2 نشان می‌دهد که در یک محیط کشسان در جهت مثبت محور X در حال پیشروی است. علامت پیکان، یک قله موج را در این دو لحظه نشان می‌دهد. اگر باشد، دوره نوسان موج چند ثانیه است؟

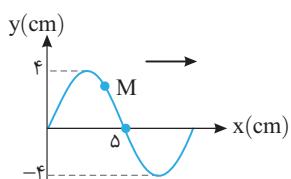
$t_2 - t_1 = 0.12$ باشد، دوره نوسان موج چند ثانیه است؟

۳/۲ (۱)

۲/۳ (۲)

۱/۱۵ (۳)

۷/۵ (۴)

نقش یک موج عرضی که در یک طناب در حال انتشار است، مطابق شکل رو به روست. مسافتی که ذره [۱۱۴۳]

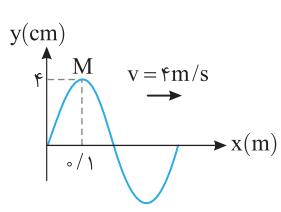
در مدت $0.25s$ طی می‌کند برابر 8cm است. تندی انتشار موج چند متر بر ثانیه است؟

۲ (۲)

۲۰ (۴)

۴ (۱)

۴۰ (۳)

شکل رو به رو نقش یک موج در یک ریسمان کشیده شده را در لحظه $t=0$ نشان می‌دهد. سرعت نوسان [۱۱۴۴]

ذره M در لحظه $t=\frac{1}{\lambda} s$ چند متر بر ثانیه است؟

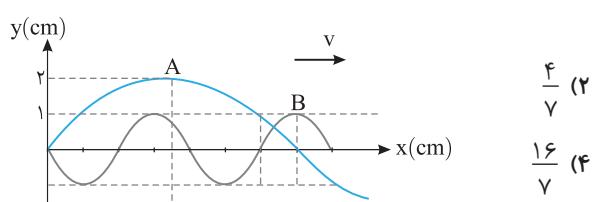
$-\frac{4\pi}{5}$ (۲)

$\frac{8\pi}{5}$ (۴)

۱) صفر

$\frac{4\pi}{5}$ (۳)

در شکل زیر نمودار جابه‌جایی-مکان (نقش موج) دو موج عرضی که در یک محیط منتشر می‌شوند، رسم شده است. مقدار متوسط آهنگ انتقال [۱۱۴۵]

انرژی موج A چند برابر موج B است؟

$\frac{4}{7}$ (۲)

$\frac{16}{7}$ (۴)

$\frac{16}{49}$ (۱)

$\frac{8}{49}$ (۳)

صفحة ۶۴ و ۶۵ کتاب درسی

بررسی نمودارهای موج

آزمون ۱۰۷

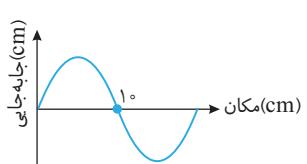
نقش یک موج به صورت رو به رو است که چشمۀ موج در مبدأ مختصات قرار دارد. اگر در این لحظه سرعت ذره A روی موج منفی و حرکت آن تندشونده باشد، کدام گزینه می‌تواند مکان نقطه A باشد؟ [۱۱۴۶]

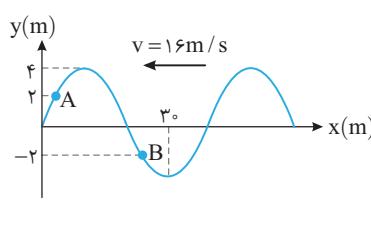
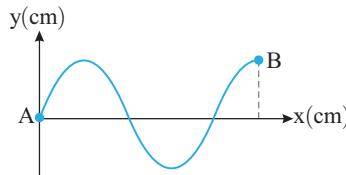
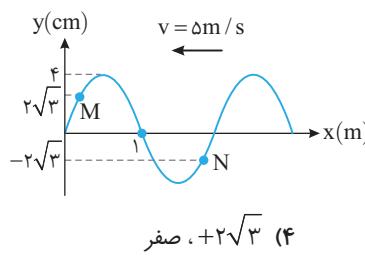
$x_A = 7\text{cm}$ (۲)

$x_A = 2\text{cm}$ (۱)

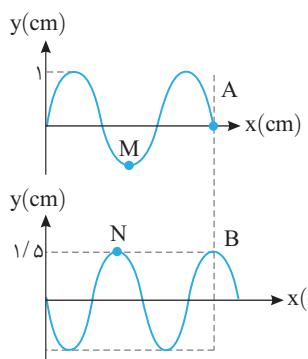
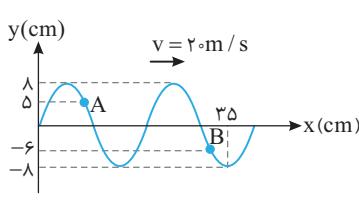
$x_A = 17\text{cm}$ (۴)

$x_A = 12\text{cm}$ (۳)

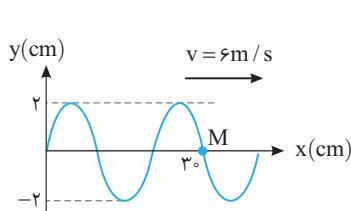

نقش یک موج عرضی در طبایی در لحظه $t = 0$ مطابق شکل روبروست. در بازه زمانی $\frac{3}{200}$ به ترتیب از راست به چپ مسافت طی شده ذره A چند برابر مسافت طی شده ذره B و جایه جایی ذره A چند برابر جایه جایی ذره B است؟

در شکل روبرو، نقش یک موج عرضی که در یک ریسمان کشیده در حال انتشار است در لحظه t نشان داده شده است. شتاب متوسط ذره M در

در شکل روبرو، تصویر یک موج عرضی که با تندی 5 m/s در یک ریسمان کشیده شده و در خلاف جهت محور X ها در حال پیشروی است در لحظه $t = 0$ رسم شده است. مکان نقطه M و بزرگی شتاب N در لحظه N، در ترتیب از راست به چپ چند سانتی متر و چند متر بر مجدور ثانیه است؟

(۳) صفر، صفر

(۲) صفر، ۴

(۱) $+2\sqrt{3}$

$(\pi^2 = 10)$

چند ثانیه است؟

(۱) ۲

(۲) ۶

(۳) ۵

در شکل زیر، طول می کشد تا موج از نقطه A به نقطه B برسد. دوره نوسان ذرات موج

چند ثانیه است؟

(۱) ۲

(۲) ۶

(۳) ۵

شکل روبرو، تصویر یک موج عرضی در لحظه t را نشان می دهد که در یک ریسمان کشیده شده در حال انتشار است. در لحظه $t + \frac{1}{150} \text{ s}$ فاصله ذره A از حالت تعادلش چند برابر فاصله ذره B از حالت تعادلش است؟

(۱) ۱

(۲) $-\frac{1}{2}$

(۱) ۱

(۲) $-\frac{1}{2}$

(۳) $\frac{1}{2}$

$(\pi = 3.14)$

نقش یک موج عرضی در طبایی در لحظه $t = 0$ مطابق شکل روبروست. در بازه زمانی $\frac{3}{200}$ به ترتیب از راست به چپ مسافت طی

شده ذره A چند برابر مسافت طی شده ذره B و جایه جایی ذره A چند برابر جایه جایی ذره B است؟

(۱) ۱

(۲) $\frac{5}{6}$

(۳) $\frac{6}{5}$

در شکل روبرو، نقش موج دو موج A و B که در دو طباب مختلف منتشر می شوند، رسم شده است. در مدت زمانی که ذره M نوسان انجام می دهد، ذره N نوسان انجام می دهد، تندی انتشار موج A چند برابر تندی انتشار موج B است؟

(۱) ۱

(۲) $\frac{5}{2}$

(۳) $\frac{7}{15}$

(۴) $\frac{7}{6}$

بازه $t + \frac{1}{6} \text{ s}$ چند متر بر مجدور ثانیه است؟

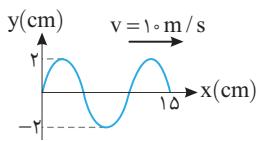
(۱) -144π

(۲) 144π

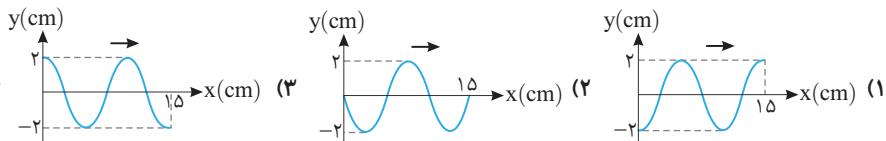
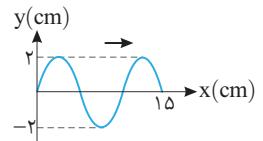
(۳) صفر

(۴) قابل محاسبه نیست.

فصل دهم نوسان و امواج

نقش موجی در لحظه $t = \frac{1}{200} \text{ s}$ مطابق شکل است. نقش موج در لحظه $t = \frac{3}{400} \text{ s}$ کدام بوده است؟

در شکل رویه‌رو، نقش موج عرضی طبایی در لحظه $t = 0$ نشان داده شده است. نوع حرکت ذره

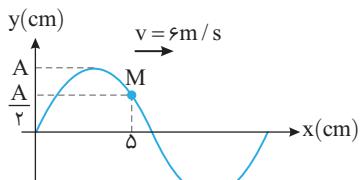
در بازه $t = 0 \text{ s}$ تا $t = 0.1 \text{ s}$ چگونه است؟

(۱) کندشونده، تندشونده، کندشونده

(۲) کندشونده

(۳) تندشونده، کندشونده، تندشونده

(۴) ابتدا کندشونده و سپس تندشونده

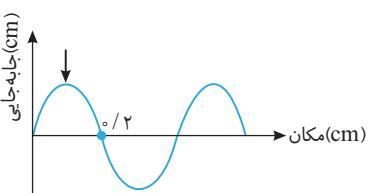

نقش یک موج به صورت رویه‌رو است. اگر بسامد موج 10 Hz باشد، پس از 1 s مکان قله نشان داده شده کدام می‌شود؟

(۱) $x = 0/2 \text{ m}$

(۲) $x = 0/3 \text{ m}$

(۳) $x = 0/5 \text{ m}$

$x = 0/2 \text{ m}$

$x = 0/3 \text{ m}$

$x = 0/5 \text{ m}$

آزمون

۱۰۸

کدام گزاره‌های زیر درست است؟

(الف) ایجاد میدان الکتریکی به علت تغییر میدان مغناطیسی همان القای الکترومغناطیسی است.

(ب) بسامد میدان‌های الکتریکی و مغناطیسی موج الکترومغناطیسی یکسان اما طول موج آنها متفاوت است.

(پ) در امواج الکترومغناطیسی، انرژی به صورت انرژی جنبشی و انرژی پتانسیل ذرات محیط منتقل می‌شود.

(ت) تندی انتشار همگی امواج الکترومغناطیسی یکسان است.

- (۱) (الف) و (ت) (۲) (الف)، (ب) و (پ) (۳) (الف) (۴) (ب) و (ت)

یک موج الکترومغناطیسی در راستای قائم رو به بالا در حال پیشروی است. در لحظه‌ای که میدان الکتریکی موج در نقطه M از مسیر پیشروی به

سمت شرق باشد، میدان مغناطیسی موج به کدام جهت است؟

- (۱) شمال (۲) جنوب (۳) شرق (۴) غرب

در کدام یک از گزینه‌های زیر پرتوهای الکترومغناطیسی از راست به چپ به ترتیب کاهش طول موج نوشته شده‌اند؟

(۱) گاما، فرابنفش، نورمرئی، میکروموج (۲) ELF، AM، FM

(۳) فروسرخ، فرابنفش، نورمرئی، میکروموج (۴) فرابنفش، گاما

طول آتن یک گوشی تلفن همراه قدیمی معمولاً $\frac{1}{4}$ طول موج دریافتی است. اگر طول چنین آتنی تقریباً برابر 10 cm باشد، بسامدی که این

گوشی با آن کار می‌کند چند مگاهرتز است؟ ($c = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$)

- (۱) ۷۵۰ (۲) ۱۲۰۰ (۳) ۵۵۰ (۴) ۲۴۰۰

طول موج یک پرتو الکترومغناطیسی 3 pmcrometer است. دوره تناوب این پرتو چند نانوثانیه است؟

- (۱) 10^{-20} s (۲) 10^{-11} s (۳) $3 \times 10^{-20} \text{ s}$ (۴) $3 \times 10^{-11} \text{ s}$

بسامد یک موج الکترومغناطیسی 10^8 m/s مگاهرتز است. این موج در کدام قسمت از طیف امواج الکترومغناطیسی است؟

- (۱) امواج رادیویی (۲) فروسرخ (۳) نورمرئی (۴) فرابنفش

یکای (م.م.) در SI کدام است؟ (م.م) تراوایی مغناطیسی خلا و (م.م) ضریب گذردهی الکتریکی خلا است.

- (۱) s/m (۲) m/s (۳) m^2/s^2 (۴) s^2/m^2

در اتم هیدروژن، الکترون در تراز $n=2$ قرار دارد و شعاع مدار آن $R=2$ است. این الکترون با دریافت انرژی مناسب، به مداری می‌رود که شعاع آن 4π است. اگر الکترون از این مدار، مستقیماً به حالت پایه برود، انرژی آن چند eV تغییر می‌کند؟ ($E_R = 13.6 \text{ eV}$)

(۱) ۱۳.۶

(۲) ۱۲.۷۵

(۳) ۱۳.۶

(۴) -۱۲.۷۵

اگر یک واکنش هسته‌ای به صورت $J^{16}_{\alpha} A + X^{15}_{\beta} + 15/3 \times 10^{-27} \text{ kg}$ داشته باشیم اختلاف جرم طرفین بر حسب یکای جرم اتمی (u) چه مقدار و ذره X کدام است؟ ($u = 1/7 \times 10^{-27} \text{ kg}$ و $c = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$)

(۱) 10^{-5} , پوزیترون

(۲) 10^{-5} , بتا

(۳) 10^{-3} , بتا

آزمون ۱۳۷ مطابق با کنکور سراسری

چه تعداد از گزاره‌های زیر درست است؟

- الف) در مسیر حرکت شاره‌ای که به صورت لایه‌ای در لوله پر از شاره جریان دارد، با افزایش تندی شاره، فشار شاره کاهش می‌یابد.
- ب) در حالت پایا که همه جای لوله پر از آب است، مقدار آبی که در یک مدت زمان معین از یک مقطع می‌گذرد با مقدار آبی که از هر مقطع دیگر در همان مدت زمان می‌گذرد برابر است.
- پ) در مدل‌سازی از حرکت یک شاره، شاره تراکم ناپذیر و جریان شاره را لایه‌ای و یکنواخت و بدون اصطکاک داخلی (گرانزوی) فرض می‌کنیم.

(۱) ۳

(۲) ۲

(۳) ۱

(۴) صفر

متotrکی که روی خط راست در یک جهت حرکت می‌کند. در حالت اول نیمی از مسیر خود را با تندی 40 m/s و نیم دیگر آن را با تندی 60 m/s طی می‌کند و سرعت متوسط آن در این حرکت v_{av} می‌شود. اگر این متotrک با دیگر نیمی از زمان حرکت خود را با تندی 40 m/s و نیم دیگر از زمان حرکت خود را با تندی 60 m/s طی کند، سرعت متوسط متotrک v'_{av} می‌شود. v'_{av} کدام است؟

$$\frac{v'_{av}}{v_{av}} = \frac{\frac{1}{2} \cdot 40 + \frac{1}{2} \cdot 60}{40 + 60} = \frac{50}{100} = 0.5$$

(۱) ۰/۹۶

(۲) ۰/۹۶

(۳) ۱

متotrکی روی محور Xها با سرعت اولیه v_0 از مبدأ مکان در جهت مثبت می‌گذرد و با شتاب a از سرعت خود می‌کاهد و پس از

جبهه‌جایی X می‌ایستد و با همان شتاب بازمی‌گردد. اگر زمان بین دو عبور متوالی از مکان X $\frac{5}{9}$ ثانیه باشد، v_0 چند متر بر ثانیه است؟

(۱) -۱۵

(۲) ۱۵

(۳) -۳۰

(۴) ۳۰

نمودار مکان - زمان دو متotrک A و B، مطابق شکل مقابل است. اگر شتاب متotrک A ثابت و برابر 2 m/s^2 باشد، در کدام لحظه تندی متotrک A، 3 m/s بیشتر از تندی متotrک B است؟

(۱) ۵

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) ۴

گلوله‌ای به جرم 100 g از نقطه A با تندی اولیه 100 m/s شروع به لغزیدن می‌کند و پس از برخورد به

فری در سطح افقی آن را متراكم می‌کند. اگر بیشینه انرژی پتانسیل کشسانی فرنر 13 J و کار نیروی اصطکاک در این مسیر برابر 5 J باشد، h چند متر است؟ (مسیر افقی بدون اصطکاک است)

(۱) ۱۳

(۲) ۲۳

(۳) ۱۷

(۴) ۱۵

به جرم ساکنی به جرم m به مدت t ثانیه نیروی F و به جرم ساکن دیگری به جرم $\frac{m}{2}$ به مدت $2t$ ثانیه نیروی $\frac{F}{3}$ وارد می‌شود. جبهه‌جایی

جسم دوم چند برابر جبهه‌جایی جسم اول است؟

(۱) $\frac{8}{3}$

(۲) $\frac{3}{4}$

(۳) $\frac{3}{2}$

(۴) $\frac{4}{3}$

در شکل رویه را جسم ۲kg روی سطح افقی تحت تأثیر نیروی $\bar{F} = 12\bar{i} + 5\bar{j} + 4\bar{k} \text{ N}$ با سرعت ثابت

در حرکت است. اگر مؤلفه قائم نیروی F حذف شود، پس از چند ثانیه متوقف می‌شود؟

(۱) ۴

(۲) ۳

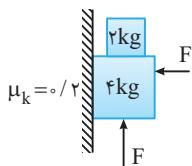
(۳) ۲

(۴) ۱

فصل دوازدهم

آزمون های جامع

۲۰۶

در شکل رویه رو مجموعه با سرعت ثابت روی دیوار قائمی با ضریب اصطکاک جنبشی $\mu_k = 0.1$ در حال

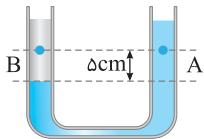
حرکت به سمت بالا است. F چند نیوتون است؟

۶۰ (۲)

۴۵ (۴)

۸۰ (۱)

۷۵ (۳)

در شکل رویه رو دو مایع مخلوط نشدنی به چگالی های 900 kg/m^3 و 1500 kg/m^3 در یک لوله U شکل قرار

دارند. اختلاف فشار بین دو نقطه A و B ($P_B - P_A$) چند پاسکال است؟

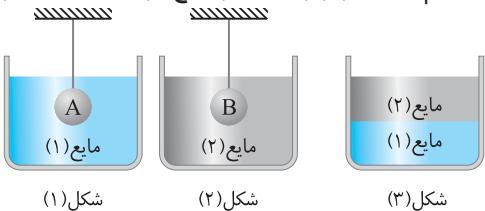
۷۵۰ (۲)

۴۰۰ (۴)

۴۵۰ (۱)

۳۰۰ (۳)

در شکل های زیر نیروی شناوری وارد بر دو جسم با یکدیگر برابر است. اگر شعاع کره های A و B به ترتیب r_A و r_B باشد، کدام گزینه درست است؟

۴) هر سه گزینه ممکن است.

$r_A < r_B$ (۳)

$r_A = r_B$ (۲)

$r_A > r_B$ (۱)

در یک روز گرم، یک کامیون حمل سوخت، 30 m^3 بارگیری کرده است. دمای هوا در محل تحويل 45°C کمتر از محل بارگیری است، حجم

سوختی که راننده تحويل می دهد چند لیتر کاهش یافته است? ($\beta = 10^{-3} \text{ K}^{-1}$ سوخت)

۰/۰۷۵ (۴)

۷/۵ (۳)

۷۵۰ (۲)

۷۵ (۱)

درون ۹۰۰ گرم آب 70°C دو قطعه هم جرم مس و آلومینیم که دمای آنها به ترتیب 20°C و 35°C است، قرار می دهیم. اگر دمای مجموعه

پس از تعادل به 65°C برسد، جرم قطعه مس چند گرم است؟ ($c_{\text{مس}} = 400 \text{ J/kg}^\circ\text{C}$, $c_{\text{آلومینیم}} = 900 \text{ J/kg}^\circ\text{C}$, $c_{\text{آب}} = 4000 \text{ J/kg}^\circ\text{C}$)

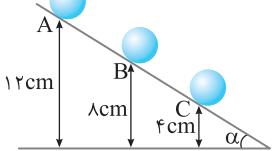
۴۰۰ (۴)

۲۰۰ (۳)

۴۵۰ (۲)

۱۰۰ (۱)

در شکل رویه رو اگر تندی جسمی به جرم 400 g در نقاط A و B باهم برابر باشد، تندی جسم در نقطه C

چند برابر تندی جسم در نقطه B است؟ ($g = 10 \text{ m/s}^2$)

۱/۵ (۲)

۱ (۱)

۴) اظهار نظر قطعی نمی توان کرد.

۱/۲۵ (۳)

دو گلوله فلزی کوچک مشابه باردار در فاصله 60 cm بر یکدیگر نیروی جاذبه الکتریکی $4/5 \text{ N}$ وارد می کنند. اگر دو گلوله را با هم تماس

دهیم، بار الکتریکی هر کدام $12 \mu\text{C}$ خواهد شد. بار اولیه گلوله ها بر حسب میکروکولن کدام است؟ ($k = 9 \times 10^9 \text{ N.m}^2/\text{C}^2$)

۸، -۳۲ (۴)

+۴، -۲۸ (۳)

۶، -۳۰ (۲)

-۶، ۳۰ (۱)

در شکل رویه رو دو پوسته کروی رسانای A و B و کره رسانای C به ترتیب دارای بارهای الکتریکی $q_A = -1 \mu\text{C}$ و

$q_C = +2 \mu\text{C}$ و $q_B = +3 \mu\text{C}$ می باشند. ابتدا کلید ۱ و سپس کلید ۲ را می بندیم. پس از تعادل، کدام گزینه

درباره بار الکتریکی A، B و C درست است؟

$q_C = -1 \mu\text{C}$ و $q_B = 0$, $q_A = +5 \mu\text{C}$ (۲)

$q_C = +2 \mu\text{C}$ و $q_B = +3 \mu\text{C}$, $q_A = -1 \mu\text{C}$ (۱)

$q_C = 0$ و $q_B = -1 \mu\text{C}$, $q_A = +3 \mu\text{C}$ (۴)

$q_C = 0$ و $q_B = +4 \mu\text{C}$, $q_A = +1 \mu\text{C}$ (۳)

با توجه به شکل رویه رو، در میدان الکتریکی یکنواختی ذره ای با بار الکتریکی $-5 \mu\text{C}$ بدون سرعت اولیه از نقطه

Rها می شود. این ذره در مسیر مستقیم، 20 cm جابه جا می شود و به نقطه A می رسد و انرژی جنبشی آن ۱ میلی ژول

می شود. میدان الکتریکی چند نیوتون بر کولون است؟ (از اثر گرانشی و نیروهای مقاوم در مقابل حرکت ذره صرف نظر شود.)

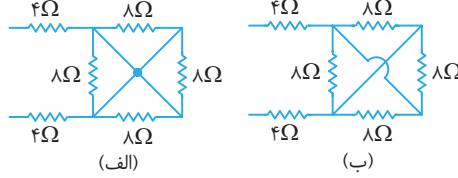
۱۰^{-۳} (۴)

۱۰^{-۳} (۳)

۱۰^{-۴} (۲)

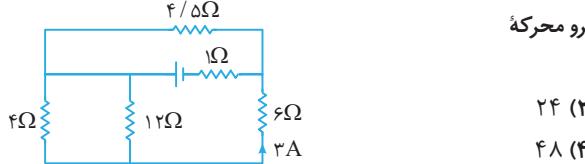
۱۰^{-۵} (۱)

مقاومت معادل مدار (الف) چند برابر مقاومت معادل مدار (ب) است؟

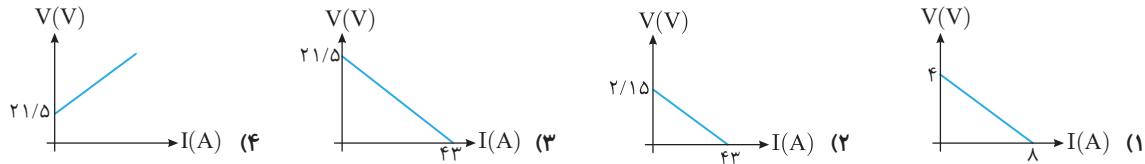
- ۰/۸ (۱)
۱/۲۵ (۲)
۱/۶ (۳)
 $\frac{4}{3}$ (۴)

در مدار شکل رو به رو جریان عبوری از مقاومت 2Ω برابر $3A$ است، نیرو محركة با تری چند ولت است؟

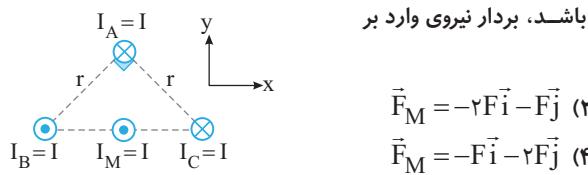

- ۲۴ (۲)
۴۸ (۴)
۱۸ (۱)
۳۶ (۳)

در یک باتری به ازای جریان $5A$ توان خروجی از آن برابر $5/4W$ و به ازای جریان $7A$ توان خروجی از باتری برابر $6/6W$ است. کدام گزینه نمودار اختلاف پتانسیل دو سر باتری بر حسب جریان گذرنده از آن را به درستی نشان می دهد؟

اگر نیرویی که دو سیم حامل جریان I_B و I_M بر هم وارد می کنند F باشد، بردار نیروی وارد بر سیم M بر حسب بردارهای یکه به کدام صورت است؟

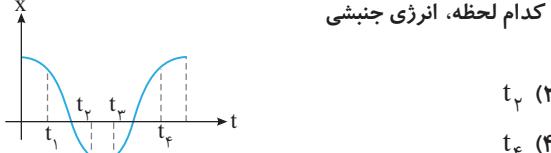
- $\vec{F}_M = 2\vec{F}_i + \vec{F}_j$ (۱)
 $\vec{F}_M = -\vec{F}_i + 2\vec{F}_j$ (۲)
 $\vec{F}_M = \vec{F}_i + 2\vec{F}_j$ (۳)

مساحت سطح مقطع پیچه ای با 100 دور سیم با قطر مقطع $1mm$ و مقاومت 1Ω برابر $48cm^2$ است. اگر پیچه عمود بر میدان مغناطیسی باشد، برای آنکه جریان القایی متوسط گذرنده از پیچه $1mA$ شود، میدان مغناطیسی باید با چه آهنگی بر حسب G/s تغییر کند؟ ($\pi = 3$)

$$(\rho = 10^{-8} \Omega \cdot m)$$

$$\frac{1}{3} \times 10^{-4} \quad (۴) \quad \frac{2}{3} \times 10^{-3} \quad (۳) \quad \frac{2}{3} \quad (۲) \quad \frac{1}{3} \quad (۱)$$

شکل مقابل نمودار مکان - زمان نوسانگر ساده ای را نشان می دهد. در کدام لحظه، انرژی جنبشی در حال کاهش و شتاب نوسانگر منفی است؟

- t_1 (۱)
 t_3 (۳)

نوسانگری در لحظه t_1 در مکان $\frac{A}{2}$ قرار دارد و با دوره T در حال نوسان است. بیشینه بزرگی سرعت متوسط نوسانگر در بازه t_1 تا t_2

$$t_1 \text{ ثانیه کدام است؟} \quad \frac{\sqrt{T}}{6}$$

$$\frac{7}{6} \frac{A}{T} \quad (۴) \quad \frac{6}{7} \frac{A}{T} \quad (۳) \quad \frac{7}{3} \frac{A}{T} \quad (۲) \quad \frac{3}{7} \frac{A}{T} \quad (۱)$$

بسامد یک منبع صوت را دو برابر و دامنه نوسان آن را چهار برابر می کنیم، شدت صوت آن چه تغییری می کند؟

$$64 \quad (۴) \quad \frac{1}{64} \quad (۳) \quad 4 \quad (۲) \quad \frac{1}{4} \quad (۱)$$

آمبولانسی آذیرکشان به سمت شما می آید و در مدت نزدیک شدن آمبولانس به شما ارتقای صوتی که شما دریافت می کنید، ابتدا افزایش می یابد و سپس ثابت می ماند. در این صورت حرکت آمبولانس

- (۱) ابتدا تندشونده و سپس با تندی ثابت است.
(۲) با تندی ثابت است.
(۳) ابتدا کندشونده و سپس با تندی ثابت است.

(۴) ابتدا تندشونده و سپس کندشونده

نسبت تندی نور در هوا به تندی نور در آب برابر با $\frac{4}{3}$ است. اگر نسبت طول موج نور در هوا به طول موج آن در آب را با m و نسبت بسامد نور

در هوا به بسامد آن در آب را با K نشان دهیم، کدام گزینه صحیح است؟

$$K = \frac{4}{3}, m = \frac{3}{4} \quad (4)$$

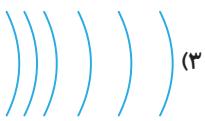
$$K = 1, m = \frac{4}{3} \quad (3)$$

$$K = \frac{4}{3}, m = 1 \quad (2)$$

$$K = 1, m = \frac{3}{4} \quad (1)$$

در شکل رویه‌رو یک تشت موج که توسط یک نوسان‌ساز تیغه‌ای، جبهه‌های موج تخت در آن ایجاد شده، نشان داده شده است. در کدام شکل، جبهه‌های موج درست رسم شده‌اند؟

چشمۀای پرتوهای نور با طول موج 240 nm را به سطحی از جنس فلز تنگستن می‌تاباند و سبب گسیل فوتولکترون از آن می‌شود. اگر توان چشمۀ نصف شود، تعداد فوتولکترون‌های گسیلی از سطح فلز تنگستن در هر دقیقه چند برابر می‌شود؟ (فرض کنید تمام انرژی نور در دو حالت توسط فلز جذب شود).

$$4 \quad (4)$$

$$\frac{1}{4} \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

چه تعداد از گزاره‌های زیر درست هستند؟

(الف) در دماهای معمولی (در حدود دمای اتاق)، بیشتر تابش گسیلی از سطح اجسام، در ناحیه مرئی طیف امواج الکترومغناطیسی قرار دارد.

(ب) طول موج‌های مرئی طیف گسیلی خطی از گازهای رقیق، به نوع گاز بستگی ندارند.

(پ) بلندترین طول موج رشته پاشن ($n' = 3$) در هیدروژن اتمی برابر با 720 nm است. ($R = 109\text{ nm}^{-1}$)

$$3 \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

$$1 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

هسته دختر به دست آمده از واپاشی پوزیترون هسته ایزوتوپ O^{18} کدام است؟ (جدول زیر بخشی از جدول تناوبی است).

C	N	O	F	Ne
---	---	---	---	----

$$C \quad (4)$$

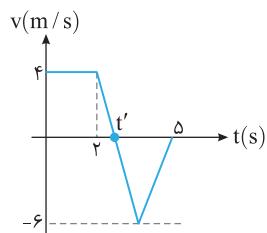
$$N \quad (3)$$

$$Ne \quad (2)$$

$$F \quad (1)$$

آزمون ۱۳۸

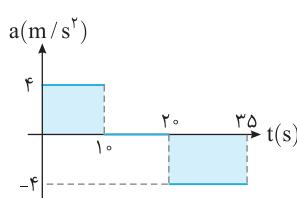
شکل مقابل نمودار سرعت - زمان متحرکی را نشان می‌دهد که روی محور X در مبدأ زمان از مبدأ مکان عبور می‌کند. اگر این متحرک در لحظه $t = 5\text{ s}$ نیز مجدد از مبدأ مکان خود عبور کند، t' چند ثانیه است؟

$$2/4 \quad (2)$$

$$2/6 \quad (4)$$

$$2/2 \quad (1)$$

$$2/5 \quad (3)$$

نمودار شتاب - زمان متحرکی که از حال سکون روی محور X شروع به حرکت می‌کند، مطابق شکل روبرو است. در بازه $t_1 = 1.5\text{ s}$ تا $t_2 = 3.0\text{ s}$ کدام گزینه درست است؟

$$2/4 \quad (2)$$

$$2/6 \quad (4)$$

$$1 \quad (1)$$

$$3 \quad (3)$$

جسمی به جرم 2 kg تحت تأثیر دو نیروی افقی هم‌راستای $F_1 = 6\text{ N}$ و $F_2 = 6\text{ N}$ در حال حرکت روی محور X‌ها است و نمودار $v-t$ حرکت جسم

به صورت زیر است. اگر نیروی F_1 خلاف جهت محور X‌ها به جسم وارد شود، F_2 چند نیوتن است؟

$$\text{ضریب اصطکاک جنبشی بین جسم و سطح} (\mu_k = 0.4)$$

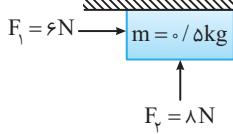
$$14/2 \quad (2)$$

$$10/4 \quad (4)$$

$$28/1 \quad (1)$$

$$18/3 \quad (3)$$

مطابق شکل زیر جسم تحت تأثیر نیروهای F_1 و F_2 بر زیر سقف افقی اتاقی، از حال سکون به حرکت درمی‌آید. اگر ضریب اصطکاک جنبشی

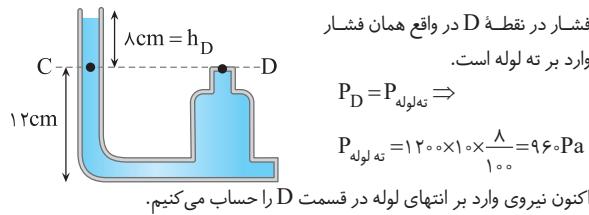
$$(g = 10\text{ N/kg})$$

$$3/5 \quad (2)$$

$$4/5 \quad (4)$$

$$2/1 \quad (1)$$

$$4/3 \quad (3)$$

فشار در نقطه D در واقع همان فشار
وارد بر ته لوله است.

$$P_D = P_{\text{tube}}$$

$$P_{\text{tube}} = 120 \times 10 \times \frac{\lambda}{100} = 96 \text{ Pa}$$

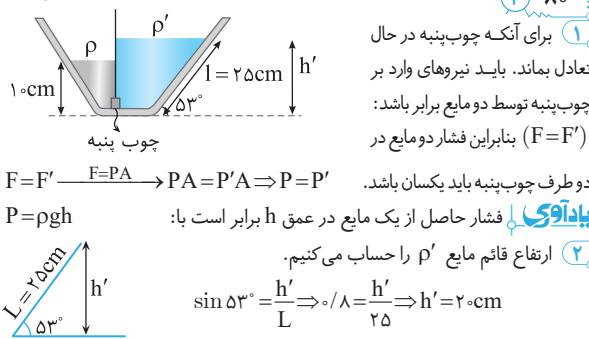
اکنون نیروی وارد بر انتهای لوله در قسمت D را حساب می کنیم.
 $F_{\text{D}} = P_{\text{tube}} A_{\text{D}} = 96 \times 2 \times 10^{-4} = 1.92 \text{ N}$

گزاره (ب) درست است.

بیدآوی اختلاف فشار وارد بر دو نقطه در یک شاره برابر $\rho g \Delta h_{BC}$ شده که
 $\Delta h_{BC} = 1.0 \text{ cm}$ بر اختلاف ارتفاع بین دو نقطه B و C است.

$$\Delta P_{BC} = \rho g \Delta h_{BC} = 120 \times 10 \times \frac{1}{100} = 120 \text{ Pa}$$

گزاره (پ) نادرست است.

برای آنکه چوب پنبه در حال
تعادل بماند، باید نیروهای وارد بر
چوب پنبه و سطح دو مایع برابر باشد:
 $(F=F')$

بنابراین فشار دو مایع در

دو طرف چوب پنبه باید بمسان باشد.
بیدآوی فشار حاصل از یک مایع در عمق h برابر است با:

$$P = \rho gh$$

بیدآوی ارتفاع قائم مایع ρ' را حساب می کنیم.

$$\sin 53^\circ = \frac{h'}{L} \Rightarrow \frac{h'}{1.0} = \frac{h'}{2.5} \Rightarrow h' = 2.0 \text{ cm}$$

با توجه به رابطه فشار مایع خواهیم داشت:

$$P = P' \Rightarrow \rho gh = \rho' gh' \Rightarrow \rho h = \rho' h' \Rightarrow 1.2 \times 10^3 \times 1.0 = 1.2 \times 10^3 \times \rho' \Rightarrow \rho' = 1.0 \text{ g/cm}^3$$

$$\rho' = 1.0 \text{ g/cm}^3 \quad \text{یکای } \text{g/cm}^3 \quad \text{را به } \text{g/L} \text{ تبدیل می کنیم.}$$

جمع بندی خوب است این تبدیل یکاها برای چگالی را بد باشیم:

$$\frac{\text{g}}{\text{cm}^3} \times 1000 \rightarrow \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, \quad \frac{\text{g}}{\text{L}} \times 1 \rightarrow \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, \quad \frac{\text{kg}}{\text{L}} \times 1 \rightarrow \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

بیم‌نگاه اگر فشار در نقطه A برابر P باشد، آنگاه

$$\Delta P_{AB} = \rho gh \rightarrow P_A - P_B = \rho gh$$

$$P_B = P - \rho gh \quad \text{بنابراین فشار در نقطه B برابر است با:}$$

بنابراین فشار در نقطه C برابر است با:

$$\Delta P_{AC} = \rho gh \rightarrow P_C - P_A = \rho gh \Rightarrow P_C = P + \rho gh$$

راه حل اول: فشار وارد بر کف طرف داده شده و فشار
در فاصله 1.0 cm از کف طرف خواسته شده است. به

ترتیب زیر عمل می کنیم:

$$\Delta P_{AB} = \rho gh \rightarrow P_A - P_B = \rho gh \Rightarrow P_B = P_A - \rho gh$$

$$P_B = 150 \times 10^3 - 150 \times 10 \times \frac{1}{100} = 150 \times 10^3 - 1500 = (150 - 1/5) \text{ kPa} = 148 / 5 \text{ kPa}$$

در نتیجه کافی است از فشار P مقدار ρgh را کم کنیم.

راه حل دوم: ابتدا با استفاده از رابطه فشار عمق طرف
را به دست می آوریم:

$$P = \rho gh \rightarrow 150 \times 10^3 = 150 \times 10 \times h \Rightarrow h = 10 \text{ m}$$

بنابراین عمق طرف 10 m بوده و نقطه ای که به فاصله 1.0 cm یا $1/10 \text{ m}$ از کف طرف
است دارای عمق $9/10 \text{ m}$ است:

$$P_B = \rho gh_B = 150 \times 10 \times 9/10 = 148 / 5 \text{ kPa}$$

البته این راه حل برای کنکور مناسب نیست.

خارج تجربی - ۹۷

بیدآوی در ظروف متقارن (مثل آستوانه ای) فشار وارد بر کف ظرف برابر با

$$P = \rho gh = \frac{mg}{A}$$

درین طرف تغییر نمی کند، از طرفی مساحت سطح ظرف ثابت است بنابراین:

$$P_1 = \frac{(m_1 + m_2)g}{A}$$

$$\text{مجموع جرم دو مایع} = \frac{m_1'g}{A} + \frac{m_2'g}{A} \rightarrow P_1 = P_2$$

$$P_2 = \frac{m'g}{A}$$

بیم‌نگاه نصف حجم آستوانه ای از مایع با چگالی ρ_1 و نیمة بالای آن از مایع با

چگالی ρ_2 پر شده است و فشار حاصل از دو مایع در کف آستوانه برابر P_1 است.

اگر این دو مایع را به هم بزنیم و دو مایع در هم حل شوند، فشار حاصل از محلول

در کف آستوانه برابر P_2 می شود، کدام رابطه درست است؟

$$P_2 > P_1 \quad (۱)$$

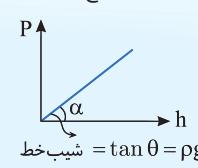
$$P_2 = P_1 \quad (۲)$$

$$P_2 < P_1 \quad (۳)$$

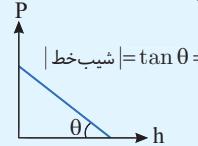
بیم‌نگاه برای محاسبه فشار حاصل از شاره در یک نقطه داخل شاره دو نوع نمودار

می توان رسم کرد:

نمودار فشار حاصل از شاره بر حسب عمق آن نقطه از سطح آزاد

نمودار فشار حاصل از شاره بر حسب ارتفاع آن نقطه از کف طرف

ابتدا با توجه به شبیه نمودار چگالی مایع را به دست می آوریم:

$$\text{تغییرات محور قائم} = \frac{|P - P_0|}{h} = \frac{|P - P_0|}{\text{شیب خط}} = \rho g$$

$$\text{تغییرات محور افقی} = \frac{|P - P_0|}{h} = \tan \theta = \rho g$$

$$\Rightarrow \frac{600}{3 \times 10^{-2}} = \rho g$$

$$\Rightarrow \rho g = 2 \times 10^4 \Rightarrow \rho = 2000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

بیدآوی فشار در عمق h مایع از رابطه $P = P_0 + \rho gh$ به دست می آید.

فشار در عمق 5 cm برابر است با:

$$P = \rho gh + P_0 \Rightarrow P = 2000 \times 10 \times \frac{5}{100} + 10^5 = 1.1 \times 10^5 \text{ Pa}$$

$$10^5 \text{ Pa} = 1 \text{ kPa} \rightarrow P = 1.1 \text{ kPa}$$

از کتاب درسی

نکته به نقاطی از یک نوع مایع که در یک عمق نسبت به سطح آزاد آن قرار

دارند، نقاط همتراز گویند که فشار این نقاط با هم برابر است:

بنابراین گزاره (الف) درست است.

بیدآوی نیروی وارد بر سطح از طرف مایع برابر $F = PA$ است. ابتدا باید فشار

وارد بر انتهای شاخه (۲) را به دست آورد.

نقاط C و D همتراز در یک مایع هستند و فشار مایع در این دو نقطه با هم برابر

است. $P_D = P_C \Rightarrow P_D = \rho gh_D$

پس از این دو نقطه فشار مایع کم شد و در نقطه E برابر با

$E = \rho gh_E$ است.

پاسخهای تشریحی

فصل سیزدهم

دو طرف معادله را برابر تقسیم می‌کنیم:

$$1 \cdot h_B + 2 \cdot h_A = 6 \quad \text{دو طرف را برابر تقسیم می‌کنیم} \quad (1)$$

$$\text{با توجه به سؤال، مجموع ارتفاع دو مایع } 45\text{ cm} \text{ یا } 45\text{ cm} \text{ است، بنابراین:}$$

$$h_B + h_A = 45\text{ cm} \quad (2)$$

حال دو معادله (1) و (2) را حل می‌کنیم:

$$\begin{aligned} h_B + 2h_A &= 6 \text{ cm} \\ h_B + h_A &= 45 \text{ cm} \end{aligned} \quad \begin{array}{l} \text{دو معادله را با هم} \\ \text{کم می‌کنیم} \end{array} \quad \begin{array}{l} h_A = 15 \text{ cm}, h_B = 30 \text{ cm} \end{array}$$

ظرف استوانه‌ای بوده و حجم هر مایع برابر حاصل ضرب ارتفاع مایع در سطح

$$\frac{V_A}{V_B} = \frac{A_A h_A}{A_B h_B} \quad \begin{array}{l} \text{ظرف استوانه‌ای} \\ A_A = A_B \end{array} \quad \frac{V_A}{V_B} = \frac{h_A}{h_B} = \frac{15}{30} = \frac{1}{2}$$

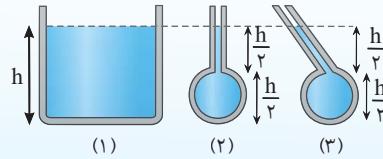
قطع ظرف می‌شود

نیروی وارد بر سطحی به مساحت A ناشی از فشار برابر F = PA است

خارج تجربی - ۹۲

منظور از h در رابطه $P = \rho gh$ عمق از سطح آزاد است و فشار به

$$P_1 = P_2 = P_3 = \rho gh$$

شکل ظرف بستگی ندارد.

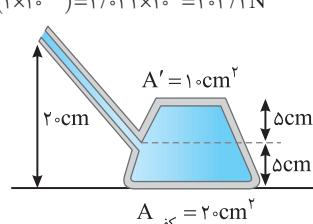
$$F = PA$$

$$F = P_0 + \rho gh$$

$$F_{\text{کف}} = (\rho gh + P_0) A \quad \begin{array}{l} \text{عمق کف ظرف از سطح آزاد} \\ h = 20 \text{ cm} \end{array}$$

$$F_{\text{کف}} = (1000 \times 10 \times \frac{20}{100}) 20 \times 10^{-4}$$

$$= (100 \times 10^5) (20 \times 10^{-4}) = 2032 \times 10^1 = 2032 \text{ N}$$

بادآوری

نیروی وارد بر سطحی به مساحت A ناشی از فشار برابر

$$F = PA$$

$$F = P_0 + \rho gh$$

$$F_{\text{کف}} = (\rho gh + P_0) A \quad \begin{array}{l} \text{عمق کف ظرف از سطح آزاد} \\ h = 20 \text{ cm} \end{array}$$

$$F_{\text{کف}} = (1000 \times 10 \times \frac{20}{100}) 20 \times 10^{-4}$$

$$= (100 \times 10^5) (20 \times 10^{-4}) = 2032 \times 10^1 = 2032 \text{ N}$$

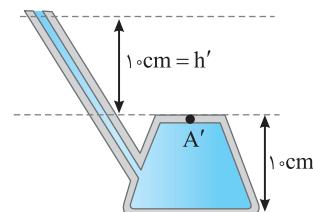
نکته

اگر نیروی وارد بر قسمت بالایی مخزن (A') توسط مایع خواسته شده

بود، به ترتیب زیر عمل می‌کنیم.

$$F' = PA' \Rightarrow F' = (P_0 + \rho gh') A' \quad \begin{array}{l} h' = 10 \text{ cm} \\ \dots \end{array}$$

$$F' = (1000 \times 10 \times 10^5) (10 \times 10^{-4}) = 1000 \text{ N}$$

نکته

در شکل زیر، لوله باریکی به یک مخزن متصل شده و مساحت کف

مخزن 100 cm^2 است. اگر

داخل لوله و مخزن مایعی با

چگالی 800 kg/m^3 باشد،

نیروی که از طرف مایع به

کف مخزن وارد می‌شود،

چند نیوتون است؟

$$(g = 10 \text{ m/s}^2)$$

$$16 \quad 24 \quad 160 \quad 240 \quad (1)$$

ریاضی - ۹۵

نیم‌نگاه

اگر دو مایع را در یک ظرف برشیم و فشار وارد بر کف ظرف پاشند

و سپس دو مایع را با هم مخلوط کنیم، همچنان فشار وارد بر کف ظرف P بود.

با توجه به نیم‌نگاه بالامایع‌های درون ظرف را در حالتی که مخلوط نشده‌اند در نظر می‌گیریم.

بادآوری مایعی که چگالی بیشتر دارد، تنفسین

می‌شود.

فشار وارد بر کف ظرف برابر مجموع فشارهای

است که دو مایع بر کف ظرف وارد خواهند کرد.

$$P_{\text{کف}} = \rho_B g h_B + \rho_A g h_A \Rightarrow 4800 = 800 \times 10 \times h_B + 1600 \times 10 \times h_A$$

در شکل رویه‌رو، اگر بیشینه نیروی

که کف ظرف می‌تواند از طرف جیوه تحمل

کند، 135 N نیوتون باشد، حداقل چند

سانتی‌متر جیوه می‌توان به ارتفاع جیوه درون

= 20 cm تا ظرف نشکند؟

$$= 13500 \text{ kg/m}^3 \times 20 \text{ cm} = 13500 \text{ kg/m}^3 \times 0.2 \text{ m} = 2700 \text{ N}$$

سطح کف ظرف، $g = 10 \text{ m/s}^2$ است.

جيوه و $g = 10 \text{ m/s}^2$ است.

$$90 \quad 20 \quad 10 \quad 50 \quad (1)$$

ریاضی - ۹۶

$$90 \quad 20 \quad 10 \quad 50 \quad (2)$$

ریاضی - ۹۷

$$90 \quad 20 \quad 10 \quad 50 \quad (3)$$

ریاضی - ۹۸

$$90 \quad 20 \quad 10 \quad 50 \quad (4)$$

ریاضی - ۹۹

نشرالگو

نکته* چون در دو طرف معادله چگالی و ارتفاع داریم، کافی است یکای چگالی و ارتفاع در دو طرف معادله یکسان باشد:

$$\rho'' \times 8 + 8 \times 12 = 6 \times 20 \Rightarrow \lambda \rho'' = 24 \Rightarrow \rho'' = 3 \text{ g/cm}^3$$

$$\text{g/cm}^3 \xrightarrow{\times 1000} \text{kg/m}^3 \Rightarrow \rho'' = 3000 \text{ kg/m}^3$$

نکته اضافه* با توجه به شکل مایع ρ تنهشین شده و دارای بیشینه چگالی است و مایع ρ' به آن فشار وارد کرده و مایع ρ'' را از طرف دیگر به سمت بالا داده پس $\rho' < \rho''$.

مبانیر در سؤالاتی که مایع‌ها در لوله U شکل در حال تعادل‌اند مجموع pH های بالای خط تراز شاخه سمت راست برابر مجموع pH های بالای خط تراز شاخه سمت چپ است.

آزمون مدارس برتر

یادآوری هر مایعی که چگالی بیشتری داشته باشد، در ظرف تنهشین می‌شود: $\rho_A > \rho_B$

در شاخه سمت چپ مایع ρ_1 تنهشین شده و مایع ρ_2 روی آن قرار گرفته است.

$$\text{پس } \rho_1 > \rho_2$$

نقطه A و B در عمق x از سطح آزاد مایع‌های ρ_1 و ρ_2 قرار گرفته‌اند پس:

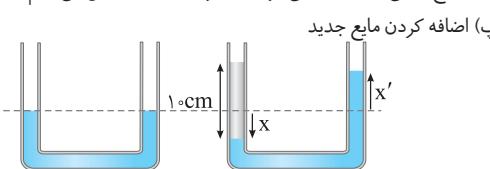
$$P_A = \rho_1 g x + P_0, P_B = \rho_2 g x + P_0 \\ \rho_1 > \rho_2 \Rightarrow P_A > P_B$$

در حل مسائل لوله U شکل که در آن‌ها به مایع درون ظرف مایع اضافه می‌شود، مراحل زیر را طی می‌کنیم:

۱ ابتدا یک لوله U شکل دیگر کار شکل مستقله می‌کشیم

الف) کشیدن لوله U شکل جدید

ب) سطح مایعی که جای‌جا می‌شود را در لوله جدید مشخص می‌کنیم. (خط‌چین)

۲ با اضافه شدن مایع در یکی از شاخه‌ها سطح مایع اولیه در آن شاخه مقداری پایین آمده و در شاخه دیگر مقداری بالا می‌رود.

جای‌جا مایع در حالت جدید را در لوله مشخص می‌کنیم.

۳ حجم مایع جای‌جا شده در هر دو شاخه با هم برابر است. یعنی هر حجمی از مایع که در یک شاخه پایین می‌آید به همان حجم در شاخه دیگر بالا می‌رود. از این‌رو:

حجم مایع اولیه که در شاخه سمت چپ پایین آمده

$$x = x' \Rightarrow V_1 = V_2 \Rightarrow Ax = Ax' \Rightarrow x = x'$$

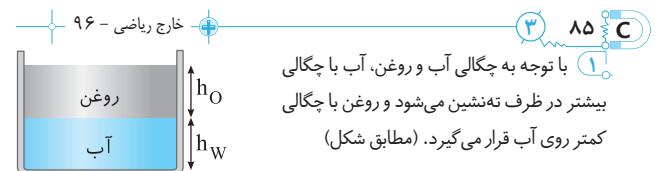
حجم مایع اولیه که در شاخه سمت راست بالا رفته اکنون خط تراز جدید را رسم کرده و مستله را حل می‌کنیم.

$$P_A = P_B \Rightarrow \rho_1 gh = \rho_2 gh' \xrightarrow{h = h' + x} \rho_1 gh = \rho_2 gh' \\ 0.8 \times 10 = 1 \times 2 \times 10 \Rightarrow 2x = 8 \Rightarrow x = 4 \text{ cm}$$

آب در شاخه سمت راست $x = 4 \text{ cm}$ قرار می‌گیرد. بالاتر از M قرار می‌گیرد.

مبانیر اگر در لوله U شکل مایع در شاخه‌ای به سطح مقطع A₁ به اندازه h_1 پایین

$$\frac{h_1}{h_2} = \frac{A_2}{A_1} = \left(\frac{r_2}{r_1}\right)^2 \quad \text{باید، در شاخه دیگر به سطح مقطع A₂ به اندازه } h_2 \text{ بالا می‌رود:}$$

در سطح مایع ($h=0$) مطابق نمودار، فشار 100 kPa و در کف ظرف یعنی عمق

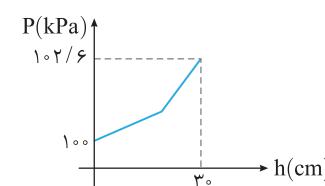
۲ 3 cm ، فشار $10/2 \times 6 \text{ kPa}$ است. یعنی فشار حاصل از آب و روغن برابر است با:

$$P_{\text{روغن}} = 10/2 \times 6 \times 10^3 \text{ Pa} \Rightarrow P_{\text{آب}} + P_{\text{روغن}} = 10/2 \times 6 \times 10^3 \text{ Pa}$$

$$P_{\text{آب}} + P_{\text{روغن}} = 10/2 \times 6 \times 10^3 \text{ Pa}$$

$$P_{\text{روغن}} + P_{\text{آب}} = (10/2 \times 6 - 100) \times 10^3 \Rightarrow P_{\text{آب}} gh_w + P_{\text{روغن}} gh_o = 2/6 \times 10^3 \text{ Pa}$$

$$\Rightarrow 100 \times 10 \times h_w + 100 \times 10 \times h_o = 2600 \Rightarrow 100 h_w + 100 h_o = 26$$

از طرفی مجموع ارتفاع دو مایع برابر 3 cm است. بنابراین خواهیم داشت:

$$\begin{cases} h_w + h_o = \frac{3}{100} = 0.03 \\ 100 h_w + 100 h_o = 26 \end{cases} \xrightarrow{x(-8)} -8 h_w - 8 h_o = -24$$

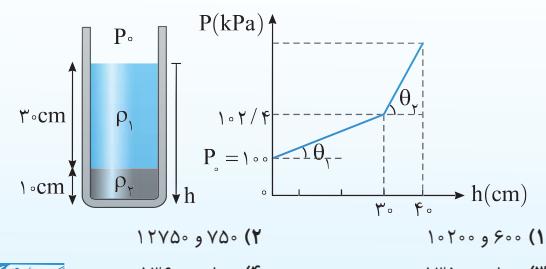
$$100 h_w + 100 h_o = 26$$

$$200 h_w = 2 \Rightarrow h_w = 0.01 \text{ m} = 10 \text{ cm}$$

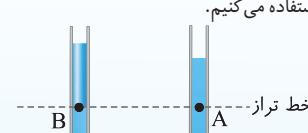
۳ در ظرفی مطابق شکل زیر، دو مایع مخلوط نشدنی وجود دارد. اگر نمودار

تغییرات فشار بر حسب عمق دو مایع مطابق شکل رو به رو باشد و

۴ $\tan \theta_1 = 17 \tan \theta_2$ در SI کدام‌اند؟ خارج ریاضی - ۹۶

۵ برای حل سؤالات لوله U شکل که مایع‌ها در دو طرف شاخه در حال تعادل‌اند از خط تراز استفاده می‌کنیم.

خط تراز: خطی است افقی که آخرین مکان‌هایی را مشخص می‌کند که مایع در دو طرف یکسان است و ویژگی آن است که فشار در تمام نقاط روی یک خط تراز یکسان است.

خط تراز لوله U شکل را می‌کشیم، فشار در نقطه‌های A و B برابر با فشاری است که مایع‌های بالای این نقاط به آنها وارد می‌کنند:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 + \rho'' gh'' + \rho_1 gh = P_0' gh' + \rho_2 gh' \\ \rho'' h'' + \rho_1 h = \rho_2 h'$$

پاسخهای تشریحی

فصل سیزدهم

۲۴۰

قلمچی

۹۱ A

فشار در عمق h از یک مایع به چگالی ρ برابر $P = \rho gh + P_0$ و فشار در سطح مایع P_0 است. ($h = 0$)

با توجه به صورت مسئله در عمق 50 cm فشار دو برابر فشار در سطح مایع یعنی دو برابر فشار هواست.

$$P = \rho g \frac{50}{100} + P_0 \xrightarrow{P=2P_0} \rho g \frac{50}{100} = P_0 \Rightarrow \rho g = \frac{P_0}{2} \Rightarrow \rho g = 2P_0.$$

فشار در عمق 30 cm را حساب می کنیم:

$$P_1 = \rho g \frac{30}{100} + P_0 \xrightarrow{\rho g = 2P_0} P_1 = \frac{2}{5} P_0 + P_0 = \frac{4}{5} P_0.$$

فشار در عمق 20 cm را حساب می کنیم:

$$P_2 = \rho g \frac{20}{100} + P_0 \xrightarrow{\rho g = 2P_0} P_2 = \frac{2}{5} P_0 + P_0 = \frac{4}{5} P_0.$$

بنابراین نسبت P_1 به P_2 برابر است: $P_1 = \frac{4}{5} P_2$

تجربی - ۹۶

۹۲ B

مایع درون ظرفها و ارتفاع مایعها یکسان است و با توجه به اینکه فشار از طرف مایع در کف از رابطه $P = \rho gh$ بدست می آید، خواهیم داشت:

$$\begin{cases} P_A = \rho_A g h_A & \rho_A = \rho_B = \rho \\ P_B = \rho_B g h_B & h_A = h_B = h \end{cases} \Rightarrow P_A = P_B$$

نیروی وارد بر کف ظرف از طرف مایع از رابطه $F = PA$ بدست می آید:

$$\begin{cases} F_B = P_B A_B & \div \\ F_A = P_A A_A & \end{cases} \Rightarrow \frac{F_B}{F_A} = \frac{P_B}{P_A} \times \frac{A_B}{A_A} \xrightarrow{\rho_A = \rho_B} \frac{F_B}{F_A} = \frac{1}{2}$$

اگر در این سؤال گفته می شد در هر دو ظرف جرم یکسانی آب ریخته شده است، در این صورت فشار وارد بر کف ظرف به دلیل استوانهای بودن ظرفها از رابطه $P = \frac{mg}{A}$ مقایسه می شد:

$$P_B = \frac{A_B}{A_A} \Rightarrow \frac{P_B}{P_A} = \frac{A_A}{A_B}$$

و نیروی وارد بر کف ظرفها با وزن مایع درون ظرفها یکسان است: $F_A = F_B = mg$

۹۳ B

۲۴۰ مکعبی به ضلع 6 cm پر از آب است. اگر همه آب این مکعب را درون استوانهای که مساحت قاعده آن $36/\pi\text{ cm}^2$ مترمربع است ببریزیم، فشاری که این آب در کف استوانه ایجاد می کند، چند برابر فشاری است که در کف مکعب ایجاد می کند؟

تجربی - ۹۶

گزینه ۴

۱ (۴)

$\sqrt{2}$ (۳)

$\frac{\pi}{2}$ (۲)

π (۱)

نکته * در هر ظرفی با هر شکلی نیروی وارد بر تکیه گاه ای سطح میز برابر $F_N = mg$

است، چون مقدار آب و جرم ظرفها یکسان است پس نیروی وارد بر تکیه گاه هر دو ظرف با هم برابر است. بنابراین فشاری که توسط ظرف A و ظرف B بر سطح میز وارد می شود

$$(F = \frac{W}{A}) \quad \text{یکسان است زیرا وزن دو ظرف و مساحت قاعده آنها یکی است.}$$

نکته * طرف N سطح مقطع ثابتی ندارد، بنابراین فشار آن از رابطه $P = \rho gh$ به دست می آید.

ابتدا حجم آب در ظرف M را حساب می کنیم.

این حجم آب در ظرف N ریخته می شود و ابتدا حجم قسمت پهن ظرف N (V_1) و سپس حجمی از قسمت باریکتر ظرف (V_2) را پر می کند.

۲۴۰ در شکل مقابل در لوله U شکل آب ریخته شده و نقطه M روی لوله نشانه گذاری شده است.

اگر در قسمت سمت راست لوله، روی آب ارتفاع ۵ سانتی متر نفت ببریزیم، در لوله مقابل، سطح آب چند سانتی متر از نقطه M بالاتر می رود؟ (چگالی

نفت و آب به ترتیب $8/\text{cm}^3$ و 1 g/cm^3 بر سانتی متر مکعب است.)

ریاضی - ۹۱

گزینه ۲

۲/۵ (۳)

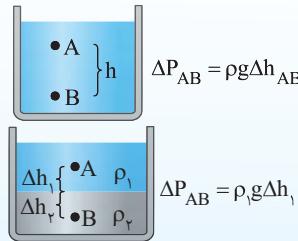
۲/۲ (۲)

۱ (۱)

۸۹ B

نقطه وجود دارد.

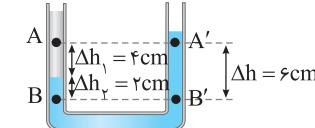
اختلاف فشار بین دو نقطه از مایعها برابر فشاری است که بین دو

۲۴۰ مایعی که تنهشین می شود دارای چگالی بیشتری است، پس مایع تنهشین شده دارای چگالی $\rho_2 = 1/2\text{ g/cm}^3$ است.

دو نقطه A' و B' در یک مایع قرار دارند و اختلاف فشار بین آنها برابر است با: $\Delta P_{A'B'} = P'$

$$P' = 1200 \times 10 \times \frac{6}{100} = 720\text{ Pa}$$

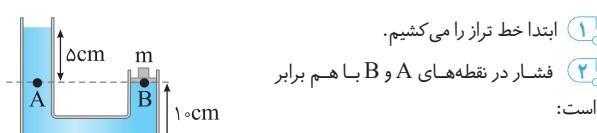
دو نقطه A و B در دو مایع قرار دارند از این رو:

$$\Delta P_{AB} = \rho_1 g \Delta h_1 + \rho_2 g \Delta h_2 \xrightarrow{\Delta P_{AB} = P} P' - P = 720 - 480 = 240\text{ Pa}$$

اکنون $P' - P$ را حساب می کنیم.

۹۰ B

۲۴۰ فشار اعمالی از طرف پیستون به یک مایع برابر است: ابتدا خط تراز را می کشیم.

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 + \rho gh = P_0 + \frac{mg}{A} \Rightarrow \rho gh = \frac{mg}{A}$$

حال در رابطه بالا، داده های سؤال را قرار می دهیم (دقت کنید چون کمیت های یکسانی

در دو طرف معادله نداریم، پس تمام کمیت ها را با یکای SI آنها قرار می دهیم).

باید آنها دقت کنند:

$$1\text{ cm}^2 \xrightarrow{\times 10^{-4}} 1\text{ m}^2, \quad 1\text{ g/cm}^3 \xrightarrow{\times 1000} 1\text{ kg/m}^3$$

$$1\text{ g} \xrightarrow{\times 10^{-3}} 1\text{ kg}$$

$$\rho gh = \frac{mg}{A} \xrightarrow{\rho = 600\text{ kg/m}^3, h = \frac{5}{100}\text{ m}, A = 5 \times 10^{-4}\text{ m}^2} 600 \times 10 \times \frac{5}{100} = \frac{m \times 10}{5 \times 10^{-4}}$$

$$\Rightarrow 300 = \frac{10m}{5 \times 10^{-4}} \Rightarrow m = 150 \times 10^{-4}\text{ kg} = 15\text{ g}$$

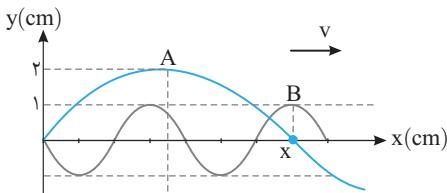
پاسخهای تشریحی

فصل سیزدهم

۱۱۴۵ ب

با توجه به نمودارها می‌توان نوشت:

$$\begin{cases} x = \frac{\lambda_A}{2} \\ x = \lambda_B + \frac{\lambda_B}{2} \end{cases} \Rightarrow \frac{\lambda_A}{2} = \lambda_B + \frac{\lambda_B}{2} \Rightarrow \lambda_A = \lambda_B \Rightarrow \lambda_A = \frac{\gamma \lambda_B}{\gamma} = \frac{\lambda_B}{\gamma}$$

تندی انتشار موج برای هر دو موج یکسان است زیرا محیط انتشار دو موج یکی است.

$$\lambda = \frac{v}{f} \Rightarrow \frac{\lambda_A}{\lambda_B} = \frac{f_B}{f_A} \Rightarrow \frac{\gamma}{2} = \frac{f_B}{f_A} \Rightarrow \frac{f_A}{f_B} = \frac{2}{\gamma}$$

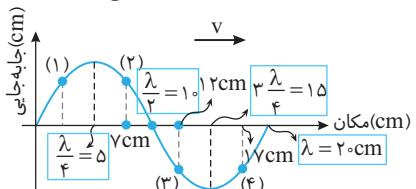
مقدار متوسط آهنگ انتقال انرژی موج (توان متوسط) با مرعی دامنه و مرعی سامد نسبت مستقیم دارد بنابراین:

$$\frac{\bar{P}_A}{\bar{P}_B} = \left(\frac{f_A}{f_B} \right)^2 \times \left(\frac{A_A}{A_B} \right)^2 = \left(\frac{2}{\gamma} \right)^2 \times \left(\frac{2}{1} \right)^2 \Rightarrow \frac{\bar{P}_A}{\bar{P}_B} = \frac{16}{49}$$

۱۱۴۶ ب

مکان‌های پیشنهادی گزینه‌های را روی نمودار مشخص می‌کنیم و نوع حرکت‌های را بررسی می‌کنیم.

کنتم چون چشمde در مبدأ اختصاصات قفر گرفته‌پس موج به سمت راست منتشر می‌شود:

نقطه قبل از نقطه (۱) پایین‌تر از آن قرار دارد پس ذره (۱) به سمت پایین در حال حرکت بوده و سرعت آن منفی است و چون در حال نزدیک شدن به وضع تعادل است پس حرکت آن تندشونده می‌باشد.

نقطه قبل از ذره‌های (۲) و (۳) به ترتیب بالاتر از آن‌ها قرار دارد و این دو ذره در حال حرکت به سمت بالا بوده و سرعت آن‌ها مثبت است.

نقطه قبل از ذره (۴) نیز پایین‌تر از مکان (۴) است و ذره در حال حرکت به سمت نقطه بازگشت -A - بوده و حرکت آن کندشونده است.

۹۳-

$$\lambda = 1 \Rightarrow \lambda = 2m$$

با توجه به نمودار طول موج برابر است با:

۱۱۴۷ ب

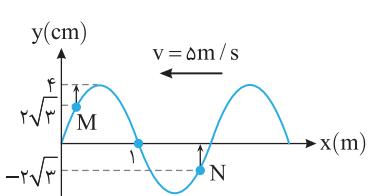
$$v = f\lambda \Rightarrow 5 = f(2) \Rightarrow f = \frac{5}{2} \text{ Hz}, T = \frac{2}{5} \text{ s}$$

دوره و بسامد موج خواهد شد:

ذره‌های محیط (رسیمان) دارای حرکت هماهنگ ساده هستند. ابتدا مشخص می‌کنیم

$$\frac{1}{T} = \frac{1}{2} \Rightarrow \Delta t = \frac{1}{6} \text{ s}$$

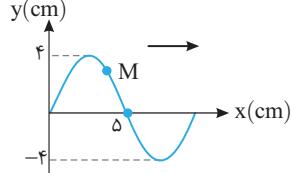
چه کسری از دوره است. $t = \frac{1}{15} \text{ s}$

۱۱۴۳ ب

با توجه به نمودار طول موج خواهد شد

$$\frac{\lambda}{2} = 5 \Rightarrow \lambda = 10 \text{ cm} = 0.1 \text{ m}$$

پادآور یک ذره که دارای حرکت هماهنگ ساده است در هر دوره (T) مسافتی چهار

برابر دامنه (۴A) و در مدت نیم دوره ($\frac{T}{2}$) مسافتی دو برابر دامنه (۲A) طی می‌کند.

دامنه این موج ۴cm است و ذره M در مدت $0.25s$ مسافت 8cm یعنی دو برابر دامنه

$$\frac{T}{2} = 0.25 \Rightarrow T = 0.5 \text{ s} \quad \text{برابر نصف دوره است.}$$

$$v = \frac{\lambda}{T} = \frac{0.1}{0.5} = 0.2 \text{ m/s} \quad \text{تندی انتشار موج خواهد شد.}$$

۱۱۴۸ ب

نقش یک موج عرضی که در یک طناب با سرعت 20cm/s در حال

انتشار است، مطابق شکل رویه‌رو است. مسافتی که یک ذره از طناب در مدت

۹۸ طی می‌کند، چند سانتی‌متر است؟

$$\frac{1}{8} \text{ s}$$

۱ (۱)

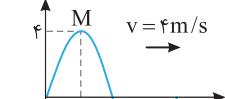
۲ (۲)

۴ (۳)

✓ گزینه ۳ (۴)

۱۱۴۴ ب

با توجه به نمودار طول موج برابر است با:

$$\frac{\lambda}{4} = 0.1 \Rightarrow \lambda = 0.4 \text{ m}$$

$$\lambda = vT \Rightarrow 0.4 = 4T \Rightarrow T = 0.1 \text{ s}$$

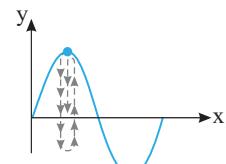
دوره موج خواهد شد:

بررسی می‌کنیم که بازه صفر تا $\frac{1}{8}$ چه کسری از دوره است:

$$\frac{1}{T} = \frac{\lambda}{4} = \frac{0.4}{4} \Rightarrow \Delta t = \frac{0.4}{4} = \frac{T}{4} = T + \frac{T}{4}$$

بنابراین ذره M در مدت یک دوره (T) به جای خود یعنی A + باز می‌گردد و در $\frac{1}{4}$

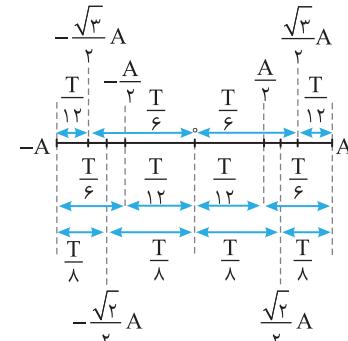
بعدی از A + به حالت تعادلش می‌رسد که در این نقطه دارای بیشینه سرعت و جهت حرکت آن رو به پایین است.

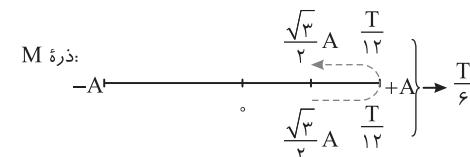
$$v = -v_m = -A\omega \Rightarrow \omega = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow v = -\frac{4}{100} \frac{(2\pi)}{1} \text{ m/s}$$

$$\Rightarrow v = -\frac{8\pi}{100} \Rightarrow v = -\frac{4\pi}{5} \text{ m/s}$$

پیداواری در حرکت هماهنگ ساده، بازه‌های زمانی مشخصی به صورت زیر داریم:

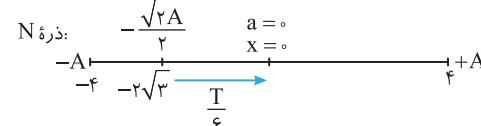

با توجه به جهت پیش روی موج، ذره M از مکان $\frac{\sqrt{3}}{2}A$ به سمت مکان $\frac{\sqrt{3}}{2}A + 2\sqrt{3}$ در حرکت است و پس از $\frac{T}{6}$ مجدداً به مکان $\frac{\sqrt{3}}{2}A + 2\sqrt{3}$ می‌رسد.

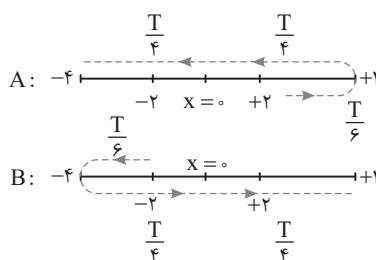
ذره N از مکان $\frac{\sqrt{2}}{2}A$ در حال حرکت به سمت مرکز نوسانش است و در بازه

$\Delta t = \frac{1}{15}s = \frac{T}{6}$ به مرکز نوسان حالت تعادل می‌رسد در این نقطه شتاب ذره N صفر است.

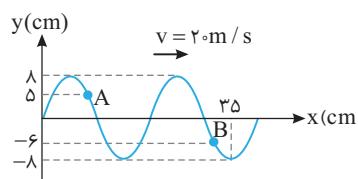
نکته نقش یک موج عرضی در طبایی در لحظه $t=0$ مطابق شکل زیر است.

در لحظه $t=\frac{1}{3}s$ مکان ذرات M و N به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

۱۱۵۰ ریاضی-C

مهمترین نکته در حل مسائل مربوط به حرکت ذرات محیط در انتشار موج در محیط، این است که این ذرات دارای حرکت هماهنگ ساده هستند و تمام مطالعی که در مورد حرکت هماهنگ ساده است در مورد این ذرات صادق است. اکنون مراحل حل این نوع مسائل به شکل زیر است:

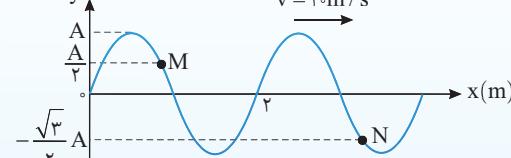
طول موج را بدست می‌آوریم:

$$\lambda + \frac{\lambda}{2} + \frac{\lambda}{4} = 35 \Rightarrow \frac{7\lambda}{4} = 35 \Rightarrow \lambda = 20 \text{ cm} \Rightarrow \lambda = 0.2 \text{ m}$$

دوره موج را حساب می‌کنیم.

مشخص می‌کنیم که بازه زمانی $\Delta t = \frac{3}{200} \text{ s}$ چه کسری از دوره $T = \frac{1}{100} \text{ s}$ است.

$$\frac{\Delta t}{T} = \frac{3}{200} \Rightarrow \Delta t = \frac{3}{2} T = T + \frac{T}{2}$$

(۱) صفر، صفر

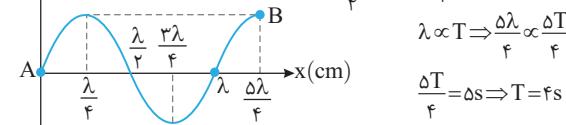
✓ (۲) گرینه، +A، صفر

(۳) +A، +A

مسافتی که یک موج در مدت یک دوره طی می‌کند λ است. بنابراین در انتشار موج همواره λ و T با هم متناسب‌اند.

از نقطه A تا B موج مسافت $\lambda + \frac{\lambda}{4} = \frac{5\lambda}{4}$ را طی می‌کند که مدت زمان طی این

مسافت با توجه به نیم‌نگاه برابر $\frac{5T}{4}$ است:

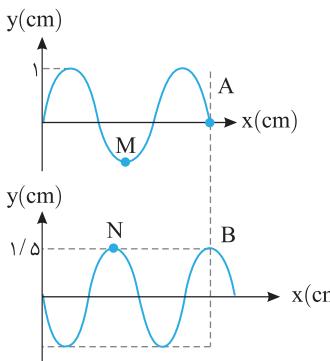

$$\lambda \propto T \Rightarrow \frac{\Delta \lambda}{\lambda} \propto \frac{\Delta T}{T}$$

$$\frac{\Delta T}{T} = 5s \Rightarrow T = 4s$$

پاسخ‌های تشریحی

فصل سیزدهم

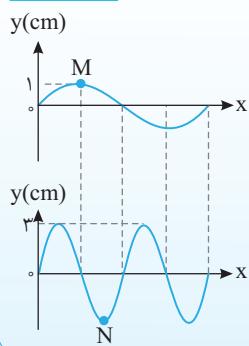

تست ۴۶۱ در شکل مقابل، دو موج عرضی با تندی‌های مساوی در دو طناب متنشر می‌شوند. در مدت زمانی که ذره M. دو نوسان انجام می‌دهد، ذره N چند نوسان خارج ریاضی - ۹۹

انجام می‌دهد؟

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- ۳ (۳)
- ۴ (۴)

گزینه

$$\frac{3\lambda}{2} = 3 \Rightarrow \lambda = 20 \text{ cm} \Rightarrow \lambda = 0.2 \text{ m}$$

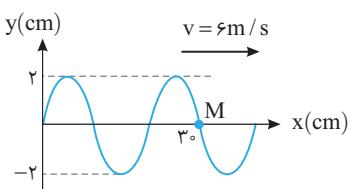
طول موج را حساب می‌کنیم.

$$\lambda = vT \Rightarrow 0.2 = 6T \Rightarrow T = \frac{1}{30} \text{ s}$$

دوره موج را بدست می‌آوریم:

$$\frac{\Delta t}{T} = \frac{6}{30} \Rightarrow \Delta t = \frac{T}{2}$$

بازه زمانی داده شده را بر حسب دوره مشخص می‌کنیم.

در مدت نیم دوره با توجه به نقش موج، ذره M از حالت تعادلش به دامنه رفته و به مرکز تعادلش برگردید بنابراین در لحظه t اداری سرعت $v_m = A\omega$ و در لحظه $t + \frac{1}{6} \text{ s}$ دارای سرعت $v = -A\omega$ است.

$$v = \frac{\lambda}{T} = \frac{\lambda}{0.2} = 5 \text{ m/s}$$

$v = -A\omega$

$$\omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{0.2} = 10\pi \text{ rad/s}$$

بسامد زاویه‌ای را حساب می‌کنیم.

$$v_m = A\omega = 0.2 \times 10\pi = 2\pi \text{ m/s}$$

بیشینه سرعت ذره برابر است با:

بنابراین شتاب متوسط خواهد شد:

$$a_{av} = \frac{v_f - v_i}{\Delta t} = \frac{-A\omega - A\omega}{\Delta t} = \frac{-2A\omega}{\Delta t}$$

$$\Rightarrow a_{av} = \frac{-2 \times 1/2\pi}{0.2} = -14\pi \text{ m/s}^2$$

بنابراین بازه داده شده از دو قسمت T و $\frac{T}{2}$ تشکیل شده است. در یک حرکت هماهنگ ساده،

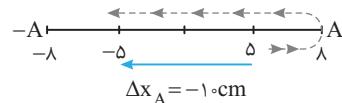
مسافت طی شده در مدت یک دوره T ، چهار برابر دامنه ($4A$) است و در بازه $\frac{T}{2}$ مسافت

طی شده دو برابر دامنه ($2A$) است. بنابراین ذره A و ذره B هر دو مسافتی برابر $6A = 48 \text{ cm}$ هستند.

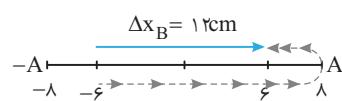
راطی می‌کنند و نسبت مسافت طی شده آنها برابر یک است.

اما جایه‌جایی آنها چگونه است؟ ذره A در مدت T به مکان اولیه‌اش یعنی $+5 \text{ cm}$ برگردید و در مدت $\frac{T}{2}$ باقی‌مانده مکان یک نوسانگر قرینه می‌شود یعنی مکان A.

-5 cm خواهد شد:

ذره B نیز در مدت T به مکان اولیه‌اش یعنی -6 cm برگردید و در مدت $\frac{T}{2}$ باقی‌مانده مکان B نیز قرینه می‌شود یعنی +6 cm می‌شود.

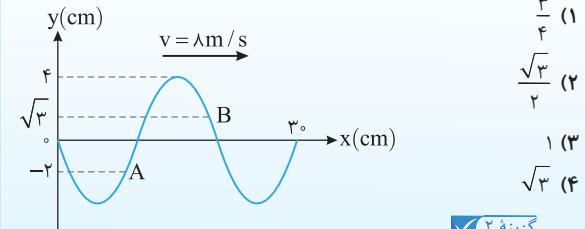
در این صورت نسبت جایه‌جایی دو ذره خواهد شد:

$$\frac{\Delta x_A}{\Delta x_B} = \frac{-10}{12} = -\frac{5}{6}$$

تست ۴۶۲ نقش یک موج عرضی در طبایی در لحظه $t = 0$ مطابق شکل زیر است.

در بازه زمانی $\frac{1}{10} \text{ s} \leq t \leq \frac{1}{6} \text{ s}$ بزرگی جایه‌جایی ذره B، چند برابر جایه‌جایی ذره A است؟

۹۷ راضی -

با توجه به نقش موج‌های ارائه شده می‌توان نوشت:

$$3\frac{\lambda_A}{2} = \frac{7\lambda_B}{4} \Rightarrow \lambda_A = \frac{7}{6}\lambda_B$$

در مدت زمانی که ذره M. نوسان در طناب A انجام می‌دهد، ذره N در طناب B. نوسان انجام می‌دهد از این‌رو:

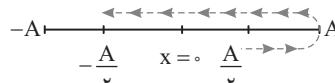
$$T = \frac{t}{N} \Rightarrow \frac{T_A}{T_B} = \frac{\frac{t}{N_A}}{\frac{t}{N_B}} = \frac{N_B}{N_A} \Rightarrow \frac{T_A}{T_B} = \frac{5}{2}$$

اکنون به سراغ تندی انتشار موج در دو طناب می‌رویم:

$$v = \frac{\lambda}{T} \Rightarrow \frac{v_A}{v_B} = \frac{\lambda_A}{\lambda_B} \times \frac{T_B}{T_A} \Rightarrow \frac{v_A}{v_B} = \frac{7}{6} \times \frac{2}{5} = \frac{7}{15}$$

بازه $\Delta t = ۰/۰\text{ s}$ نصف دوره ($T = ۰/۰\text{ s}$) است و در $\frac{T}{2}$ ذره M مسیر زیر را از

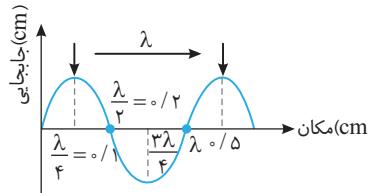
$x = -A$ تا $x = A$ حرکت کندشوند، از A تا $-A$ طی می‌کند. از A تا $-A$ حرکت کندشوند، از $-A$ تا A حرکت تندشوند و از $x = -\frac{A}{2}$ تا $x = \frac{A}{2}$ حرکت کندشوند است.

با توجه به بسامد موج، دوره آن را به دست می‌آوریم:

$$f = ۱\text{ Hz} \Rightarrow T = \frac{۱}{f} \text{ s} = T = ۰/۰\text{ s}$$

در مدت یک دوره موج به اندازه λ جلویی رود پس قله نشان داده شده نیز در مدت $۰/۰\text{ s}$ به اندازه $\lambda = ۰/۴\text{ m}$ جلو رفته و به مکان $۰/۵\text{ m}$ می‌رسد.

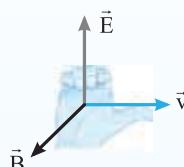

خسته نباشد این آزمون کمی سخت و بیشتر وقت گیر بود اما همان طور که دیدید بیشتر سوالات مشابه کنکور بودند و این نشان می‌دهد سوالات مربوط به این بخش کنکور نیز سخت و وقت گیر هستند.

از کتاب درسی

نیم‌نگاه ۱ امواج الکترومغناطیسی دارای مشخصه‌های زیر هستند:

۱. از یک میدان الکتریکی و یک میدان مغناطیسی عمود بر هم تشکیل شده‌اند.

۲. این میدان‌ها بر راستای پیشروی موج عمودند و از قاعده دست راست شکل رویه را پیشروی می‌کنند.

۳. میدان‌ها دارای بسامد و طول موج یکسان هستند و با هم همگام هستند.

۴. تندی انتشار همه امواج الکترومغناطیسی در خلا

$$(نہ همه محیط‌ها) یکسان و برابر \sqrt{\frac{۱}{\epsilon_۰ \mu_۰}} \text{ است.}$$

۵. این امواج عرضی بوده و حامل انرژی هستند و انرژی را به صورت انرژی میدان‌های الکتریکی و مغناطیسی منتقل می‌کنند.

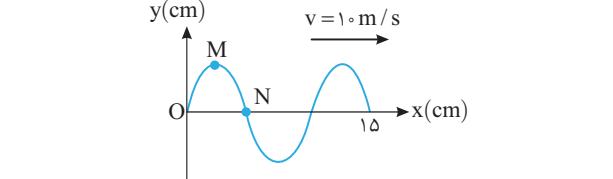
نیم‌نگاه ۲ هر تغییری در میدان الکتریکی در هر نقطه از فضای میدان مغناطیسی متغیری ایجاد می‌کند. در آزمایش القای الکترومغناطیسی فاراده، هر تغییری در میدان مغناطیسی در هر نقطه از فضای میدان الکتریکی متغیری ایجاد می‌کند (پیش‌بینی ماکسول).

نیم‌نگاه‌ها را دوباره با دقت بخوانید. حتماً متوجه می‌شوید که گزاره (الف) درست و گزاره‌های (ب) و (ت) نادرست است. اما درباره گزاره (پ) انتقال انرژی در امواج مکانیکی به صورت انرژی جنبشی و پتانسیل است نه در امواج الکترومغناطیسی و گزاره (پ) نیز نادرست است.

طول موج را به دست می‌آوریم.

$$\frac{۳\lambda}{۲} = ۱۵ \Rightarrow \lambda = ۱۰\text{ cm} \Rightarrow \lambda = ۰/۱\text{ m}$$

دوره را حساب می‌کنیم.

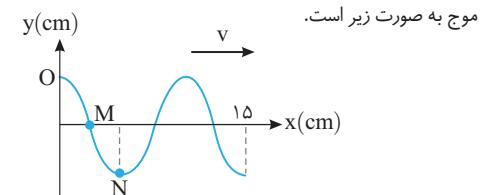

نقش موج در لحظه $t = \frac{۳}{۴۰}\text{ s}$ داده شده است و نقش موج را در $t = \frac{۱}{۴۰}\text{ s}$

قبل خواسته است، اکنون مشخص می‌کنیم $\frac{۱}{۴۰}\text{ s}$ چه کسری از دوره است.

$$\frac{\Delta t}{T} = \frac{\frac{۱}{۴۰}}{\frac{۱}{۱۰}} \Rightarrow \Delta t = \frac{T}{۴}$$

کافی است مشخص کنیم ذره O. قبل از لحظه نشان داده در چه مکانی بوده است. قطعاً ذره O در مکان +A بوده است که پس از $\frac{T}{۴}$ به حالت تعادلش رسیده است و نقطه N قبل در مکان صفر و نقطه M قبل در مکان -A بوده است از این‌رو نقش

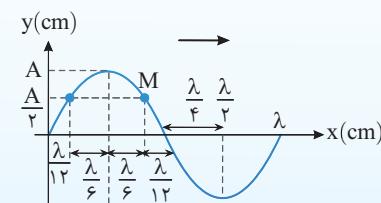

موج به صورت زیر است.

نیم‌نگاه ۱ طول موج، مسافتی است که موج در مدت یک دوره T طی می‌کند. در

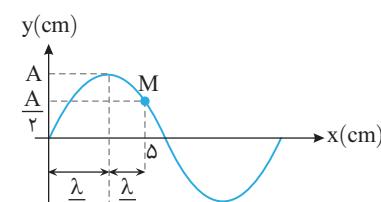
واقع در مدتی که موج به اندازه λ به جلویی رود هر ذره از محیط یک نوسان کامل انجام می‌دهد. یعنی در مدت $\frac{T}{۱۲}$ که ذره از مبدأ به مکان $\frac{\lambda}{۲}$ می‌رود موج به اندازه

$$\frac{\lambda}{۱۲} \text{ جلویی رود.}$$

با توجه به نمودار سؤال می‌توان نوشت: $\frac{\lambda + \frac{\lambda}{۶}}{\frac{۴}{۶}} = ۵ \Rightarrow \frac{۳\lambda + ۲\lambda}{۱۲} = ۵ \Rightarrow \lambda = ۱۲\text{ cm}$

دوره موج برابر است با: $T = \frac{\lambda}{v} = \frac{۱}{۱۲} \Rightarrow T = ۰/۰\text{ s}$

نشرالگو

۱۶۲۴ B

بادآوری در حرکت با شتاب ثابت سرعت متوسط در بازه زمانی t_1 تا t_2 با سرعت لحظه‌ای در زمان $t = \frac{t_1 + t_2}{2}$ برابر است.

نمودار حرکت متوجه خط قاطع نمودار حرکت متوجه A بین دو لحظه $t = 2s$ تا $t = 4s$ است. شبی خط قاطع در نمودار $x - t$ برابر سرعت متوسط بین دو لحظه است. همچنین شبی خط B برابر سرعت متوجه B است.

$$v_B = v_A (t = 3s) = v \quad \text{با توجه به بادآوری}$$

در لحظه $t = 3s$ سرعت دو متوجه یکسان و برابر v است. ثانیه بعد از این لحظه تندی متوجه A برابر است با:

$$v' = at + v \Rightarrow v' = 1/5t + v$$

سرعت متوجه B ثابت و برابر v است. در سؤال لحظه‌ای که سرعت متوجه A $3m/s$ بیشتر از متوجه B باشد را خواسته است.

$$v' - v = 1/5t \Rightarrow 3 = 1/5t \Rightarrow t = 2s$$

بنابراین $2s$ بعد از لحظه‌ای که سرعت دو متوجه باهم برابر است، سرعت متوجه A $3m/s$ بیشتر از سرعت متوجه B است، یعنی در $3+2=5s$ این اتفاق می‌افتد.

آزمون ۸۳ و ۸۲

۱۶۲۵ B

هنگامی که انرژی پتانسیل کشسانی فنر بیشینه می‌شود، تندی گلوله صفر شده و گلوله به طور لحظه‌ای متوقف می‌شود.

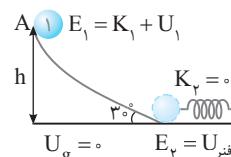
سطح زمین را مبدأ پتانسیل گرانشی گرفته و با توجه به پایستگی انرژی داریم:

$$E_g - E_1 = W_f \Rightarrow (U_g - U_f) - (U_f + K_f) = W_f$$

$$\Rightarrow 13 - mgh - \frac{1}{2}mv^2 = -5$$

$$\Rightarrow 13 - 0/1 \times 10 \times h - \frac{1}{2} \times 0/1 \times 10^2 = -5$$

$$\Rightarrow 13 - h - 5 = -5 \Rightarrow h = 13m$$

آزمون ۱۹.۱۸.۱۷

۱۶۲۶ B

$$F = m_A a_A \Rightarrow a_A = \frac{F}{m} \quad \text{ثتاب جسم} \quad m_A = m \quad \text{برابر است با:}$$

$$\text{ثتاب جسم} \quad m_B = \frac{m}{2} \quad \text{برابر است با:}$$

$$\frac{F}{m} = m_B a_B \Rightarrow a_B = \frac{F}{m} \frac{a_A}{m} \rightarrow a_B = \frac{2}{3} a_A$$

هر دو جسم از حال سکون شروع به حرکت کرده‌اند و جابه‌جایی هریک را حساب می‌کنیم:

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t \quad \frac{v_0 = 0}{\rightarrow} \Delta x = \frac{1}{2}at^2$$

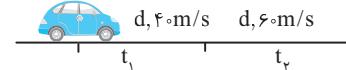
$$\Rightarrow \begin{cases} \Delta x_A = \frac{1}{2}a_A(t)^2 \Rightarrow \Delta x_A = \frac{1}{2}a_A t^2 \\ \Delta x_B = \frac{1}{2}a_B(2t)^2 \Rightarrow \Delta x_B = 2a_B t^2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{\Delta x_B}{\Delta x_A} = \frac{2a_B t^2}{\frac{1}{2}a_A t^2} = 4 \frac{a_B}{a_A} \rightarrow \frac{\Delta x_B}{\Delta x_A} = 4 \times \frac{2}{3} = \frac{8}{3}$$

آزمون ۸۰

طبق اصل برنولي در مسیر حرکت شاره (که به صورت لایه‌ای باشد) با افزایش تندی شاره، شاره کاهش می‌باید و گزاره (الف) درست است. / با توجه به معادله پایستگی در حالت پایا و در مدت زمان یکسان، جرم یکسانی از شاره، از هر سطح مقطع دلخواه لوله می‌گذرد و گزاره (ب) درست است. / برای پرهیز از پیچیدگی‌ها، مدل آرمانی و ساده شده‌ای از یک شاره در حال حرکت و بدون تلاطم را بررسی می‌کنیم. افزون بر این فرض می‌شاره تراک ناپذیر است و اصطکاک آزمون ۱۳

حالت اول: اگر مسیر حرکت $2d$ طول داشته باشد، d متر اول با تندی ثابت $4m/s$ و d متر بعدی با تندی $6m/s$ طی شده است از این‌رو:

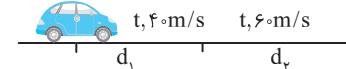

$$v_1 = \frac{d}{t_1} \Rightarrow t_1 = \frac{d}{4}, \quad v_2 = \frac{d}{t_2} \Rightarrow t_2 = \frac{d}{6}$$

سرعت متوسط متوجه در این حالت برابر است با:

$$v_{av} = \frac{d_1 + d_2}{t_1 + t_2} \Rightarrow v_{av} = \frac{d + d}{\frac{d}{4} + \frac{d}{6}} = \frac{2d}{\frac{5d}{12}} = \frac{24}{5} = 4.8m/s$$

حالت دوم: اگر مدت زمان حرکت را $2t$ درنظر بگیریم، t ثانیه اول با تندی $4m/s$ و t ثانیه بعد با تندی $6m/s$ طی شده است.

$$v'_1 = \frac{d_1}{t} \Rightarrow d_1 = 4t, \quad v'_2 = \frac{d_2}{t} \Rightarrow d_2 = 6t$$

$$v'_{av} = \frac{d_1 + d_2}{t_1 + t_2} \Rightarrow v'_{av} = \frac{4t + 6t}{2t} = 5m/s$$

$$\frac{v'_{av}}{v_{av}} = \frac{5}{4.8} = \frac{25}{24}$$

بنابراین نسبت $\frac{v'_{av}}{v_{av}}$ برابر است با:

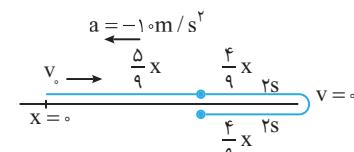
میانبر (۱) اگر متوجه در بازه‌های زمانی یکسان با تندی‌های ثابت در یک جهت روی خط راست در حال حرکت باشد، سرعت متوسط آن برای میانگین سرعت هاست.

$$v_{av} = \frac{v_1 + v_2 + \dots + v_n}{n}$$

آزمون ۷۳ و ۷۲

۱۶۲۳ B

مسیر حرکت را رسم می‌کنیم.

متوجه در مدت $2s$ جابه‌جایی $\frac{4}{9}X$ را با شتاب $-1m/s^2$ - طی می‌کند. بنابراین

می‌توان فرض کرد متوجه از محل تغییر جهت در مدت $2s$ با شتاب $1m/s^2$ جابه‌جایی $\frac{4}{9}X$ را طی کرده است. بنابراین:

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 \Rightarrow \frac{4X}{9} = \frac{1}{2} \times 1 \times 2^2 \Rightarrow x = 45m$$

در این صورت سرعت اولیه خواهد شد:

$$v_0 - v = 2a\Delta x \Rightarrow 0 - v = 2 \times (-1) \times 45 \Rightarrow v = 3m/s$$

آزمون ۷۷.۷۸.۷۹

A
P
h

ب) ۱۶۲۹ اگر فشار در نقطه‌ای از مایع P باشد، فشار در نقطه‌ای همتر بالاتر آن $P - \rho gh$ است: $P_A = P - \rho gh$

ب) ۱۶۳۰ ۲ مایع با چگالی بیشتر تهنشین می‌شود.

بنابراین چگالی مایعی که پایین تر قرار گرفته 150 kg/m^3 است.

فشار روی خط تراز بکسان است. فشار در نقاط A و B را با توجه به فشار روی خط تراز به دست می‌آوریم:

$$P_M = P_N = P$$

$$P_A = P_M - \rho_1 gh \Rightarrow P_A = P - 150 \times 1 \times \frac{\Delta}{100} = P - 75 \text{ Pa}$$

$$P_B = P_N - \rho_2 gh \Rightarrow P_B = P - 90 \times 1 \times \frac{\Delta}{100} = P - 45 \text{ Pa}$$

حال اختلاف فشار بین A و B را حساب می‌کنیم:

$$P_B - P_A = (P - 45) - (P - 75) = 30 \text{ Pa}$$

$$\rho_2 = 90 \text{ kg/m}^3$$

$$\rho_1 = 150 \text{ kg/m}^3$$

آزمون ۹۰ و ۱۰

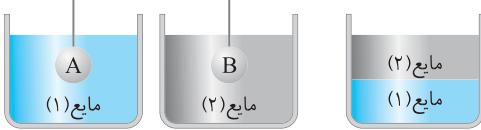
ب) ۱۶۳۱ نیروی شناوری وارد بر یک جسم به دلیل

اختلاف فشار مایع در بالا و پایین جسم است $\Delta P = \rho g \Delta h$

۱ با توجه به شکل (۳) مایع (۱) تهنشین شده بنابراین چگالی مایع (۱) از چگالی مایع (۲) بیشتر است.

۲ نیروی شناوری وارد بر دو جسم برابر بوده و $\rho_2 > \rho_1$ است. بنابراین در شکل (۱)

باید فاصله نقطه بالایی و پایینی کمتر از شکل (۲) باشد یعنی $r_A < r_B$ است.

شکل (۲)

شکل (۳)

شکل (۱)

آزمون ۱۳

از کتاب درسی

ابتداء تغییر دما را بر حسب سیلیسیوس به دست می‌آوریم.

$$\Delta F = \frac{9}{5} \Delta \theta \Rightarrow -45 = \frac{9}{5} \Delta \theta \Rightarrow \Delta \theta = -25^\circ C$$

اکنون کاهش حجم را حساب می‌کنیم.

$$\Delta V = V_1 \beta \Delta \theta \Rightarrow \Delta V = 30 \times 10^{-3} \times (-25)$$

$$\Rightarrow \Delta V = -75 \times 10^{-3} \text{ m}^3 \Rightarrow \Delta V = -75 \text{ L}$$

آزمون ۲۴ و ۲۵

آزمون ۲۶

ب) ۱۶۳۲ آب گرم از دست داده و مس و آلومینیم گرم گرفته‌اند. بنابراین:

$$Q_{\text{آب}} + Q_{\text{مس}} + Q_{\text{آلومینیم}} = 0 \Rightarrow Q_{\text{آب}} = -Q_{\text{مس}} - Q_{\text{آلومینیم}}$$

$$m_{\text{Cu}} c_{\text{Cu}} \Delta \theta_{\text{Cu}} + m_{\text{Al}} c_{\text{Al}} \Delta \theta_{\text{Al}} = -m_w c_w \Delta \theta_w$$

جرم مس و آلومینیم یکسان بوده و تغییر دمای مس، آلومینیم و آب به ترتیب $65 - 70 = -5^\circ C$ ، $65 - 35 = 30^\circ C$ ، $65 - 20 = 45^\circ C$ است:

$$\frac{m_{\text{Cu}} = m_{\text{Al}}}{m_{\text{Cu}} \times 40 \times 45 + m_{\text{Cu}} \times 90 \times 30 = -0.9 \times 400 \times (-5)}$$

دو طرف معادله را برابر 900 تقسیم می‌کنیم:

$$2 \cdot m_{\text{Cu}} + 3 \cdot m_{\text{Cu}} = 20 \Rightarrow 5 \cdot m_{\text{Cu}} = 20 \Rightarrow m_{\text{Cu}} = 4 \text{ kg} \Rightarrow m_{\text{Cu}} = 400 \text{ g}$$

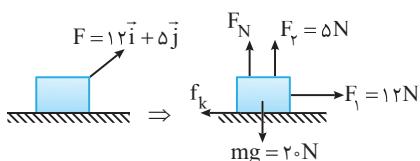
آزمون ۲۷ و ۲۸

آزمون ۲۹

۲ ۱۶۲۷ نیروی $\vec{F} = 12\vec{i} + 5\vec{j}$ دارای دو مؤلفه نیرو در امتداد افقی و قائم به ترتیب $F_x = 12 \text{ N}$ و $F_y = 5 \text{ N}$ می‌باشد. در ابتدا جسم با سرعت ثابت در حال حرکت است بنابراین نیروهای وارد بر جسم متوازن است:

$$F_x + f_k = 0 \Rightarrow 12 + f_k = 0 \Rightarrow f_k = -12 \text{ N}$$

$$f_k = f_i = f_k$$

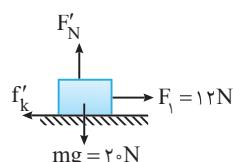

ضریب اصطکاک جنبشی را حساب می‌کنیم:

$$f_k = \mu_k F_N \Rightarrow 12 = \mu_k \times 15 \Rightarrow \mu_k = \frac{12}{15} = 0.8$$

با حذف مؤلفه قائم نیروی F نیروی عمودی سطح و نیروی اصطکاک تغییر می‌کند. $F'_N = mg \Rightarrow F'_N = 20 \text{ N}$: جسم در راستای قائم ساکن است

$$f'_k = \mu_k F'_N \Rightarrow f'_k = 0.8 \times 20 = 16 \text{ N}$$

با توجه به قانون دوم نیوتون شتاب حرکت متوجه را حالت جدید به دست می‌آوریم:

$$F_I - f'_k = ma' \Rightarrow 12 - 16 = 2a' \Rightarrow a' = -2 \text{ m/s}^2$$

سرعت جسم پس از t ثانیه با شتاب -2 m/s^2 از 4 m/s به صفر می‌رسد:

$$v = at + v_0 \Rightarrow 0 = -2t + 4 \Rightarrow t = 2 \Rightarrow t = 2 \text{ s}$$

آزمون ۸۹ و ۹۰

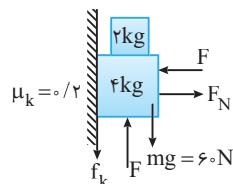
۳ ۱۶۲۸

۱ نیروهای وارد بر جسم را رسم می‌کنیم:

نکته چون جسم در حال حرکت رویه بالا است پس نیروی اصطکاک جنبشی به سمت پایین است.

$$F = F_N$$

$$\text{حرکت جسم در راستای قائم با سرعت ثابت است} \Rightarrow F - mg - f_k = 0 \Rightarrow F = mg + f_k$$

۲ نیروی اصطکاک برابر است با:

با توجه به معادله نیروها در راستای قائم داریم:

$$F = mg + f_k \Rightarrow f_k = 0.2F \Rightarrow 6 + 0.2F = 0.8F \Rightarrow F = 75 \text{ N}$$

آزمون ۸۹ و ۹۰

۴ ۱۶۳۲

ب) ۱۶۳۲ اگر در این حالت وزنه 2 kg را برداریم، شتاب حرکت

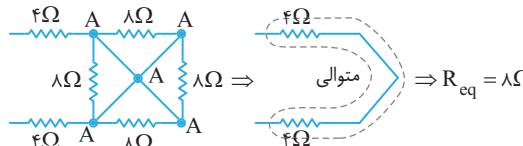
چند متر بر مجدور ثانیه می‌شود؟

پاسخ در این حالت نیروی وزن برابر 4 N می‌شود.

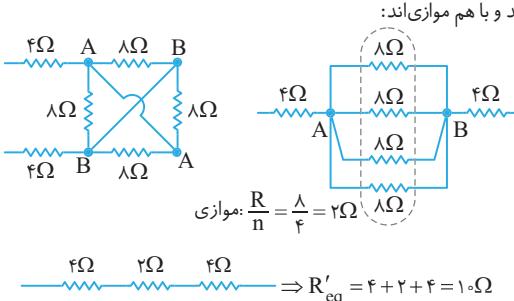
$$F_{\text{net}} = ma \Rightarrow F - 4 = 0 \Rightarrow F = 4 \text{ N} \Rightarrow \frac{F = 4 \text{ N}}{m = 2 \text{ kg}} \Rightarrow a = 2 \text{ m/s}^2$$

۱۶۳۷

مدار (الف) را با استفاده از نقطه‌گذاری نقاط همپتانسیل نام‌گذاری می‌کنیم.
دو سر تمام مقاومت‌های 8Ω همنام بوده و در واقع اختلاف پتانسیل دو سر آنها صفر است و این مقاومت‌ها اتصال کوتاه شده و از مدار حذف می‌شوند:

مدار (ب) را نیز نام‌گذاری می‌کنیم تمام مقاومت‌های 8Ω بین دو گره A و B بسته شده‌اند و با هم موازی‌اند:

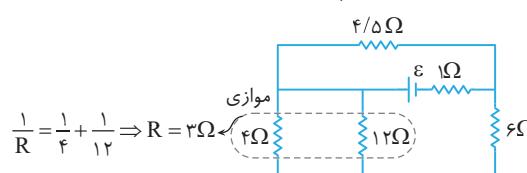

$$\frac{R_{eq}}{R'_{eq}} = \frac{\lambda}{1} = \frac{1}{\lambda}$$

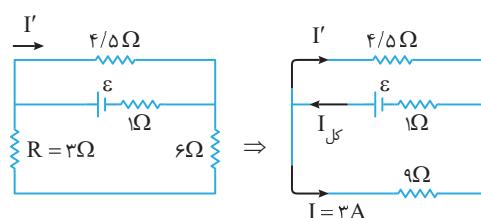
آزمون ۵۱

بنابراین:

مقاومت‌های 4Ω و 12Ω با هم موازی‌اند:

مدار به صورت زیر می‌شود و مقاومت 6Ω و R متواالی‌اند و جریان عبوری از آنها یکسان و برابر $3A$ است.

دو مقاومت 9Ω و $4/5\Omega$ موازی‌اند و در مقاومت‌های موازی جریان هر شاخه با مقدار مقاومت‌ها رابطه عکس دارد.

$$\frac{I'}{I} = \frac{9}{4/5} \Rightarrow I' = 2I \Rightarrow I = 2A \Rightarrow I' = 6A$$

$$I_{کل} = I + I' \Rightarrow I_{کل} = 3 + 6 = 9A$$

مقاومت معادل را با توجه به اینکه دو مقاومت $4/5\Omega$ و 9Ω موازی‌اند حساب می‌کنیم:

$$R_{eq} = \frac{9 \times 4/5}{9 + 4/5} = 3\Omega$$

جریان کل برابر است با:

$$I_{کل} = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} \Rightarrow 9 = \frac{\varepsilon}{3+1} \Rightarrow \varepsilon = 36V$$

آزمون ۵۲ و ۵۳

در نقطه A و B تندی جسم یکسان است بنابراین تغییر انرژی جنبشی آن صفر بوده و بنا به قضیه کار و انرژی جنبشی کار کل از A تا B صفر است.

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_{F_N} + W_g + W_{f_k} = 0 \Rightarrow W_g = -W_{f_k}$$

$$\Rightarrow mgh = +f_k d \Rightarrow mg \frac{h}{d} = f_k \Rightarrow f_k = mg \sin \alpha$$

اکنون در مسیر BC قضیه کار و انرژی جنبشی را می‌نویسیم.

$$W'_{t_{B \rightarrow C}} = W'_g + W'_{f_k} = mgh' + f_k d' \Rightarrow W' = mgh' - (mg \sin \alpha) d' = 0 \Rightarrow W' = 0$$

بنابراین تندی در نقطه B و C برابر است.

میانبر چون در کل مسیر نیروی ثابت f_k بر جسم وارد می‌شود اگر در بخشی از آن کل کار صفر باشد، در تمام مسیر کار کل صفر بوده یعنی تندی تغییر نمی‌کند.

آزمون ۱۹، ۱۸، ۱۷ و ۱۶

ریاضی - ۹۴

۱۶۳۴

ابتدا با توجه به نیروی الکتریکی دو جسم، حاصل ضرب مقدار دو بار به دست می‌آوریم:

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \Rightarrow 4/5 = 9 \times 10^{-9} \frac{|q_1||q_2|}{36 \times 10^{-2}}$$

$$\Rightarrow 18 \times 10^{-11} = |q_1||q_2| \Rightarrow |q_1||q_2| = 18 \times 10^{-12}$$

هنگامی که دو بار را با هم تماس می‌دهیم بار آنها با هم یکسان و برابر میانگین بارهای اولیه آنها می‌شود:

$$q'_1 = q'_2 = \frac{q_1 + q_2}{2} \Rightarrow q'_1 = q'_2 = -12 \mu C \Rightarrow q_1 + q_2 = -24 \mu C = -24 \times 10^{-6} C$$

بنابراین مجموع دو بار برابر -24 و قدر مطلق حاصل ضرب آنها باید 180 شود که تنها مقادیر گزینه (۲) دارای حاصل ضرب 180 و جمع -24 است. آزمون ۳۷ و ۳۶

مشکل ۳۶ گلوله فلزی کوچک و مشابه که دارای بار الکتریکی می‌باشند، از

فاصله 3 سانتی‌متری، نیروی جاذبه 4 نیوتون بر یکدیگر وارد می‌کنند. اگر این دو گلوله را به هم تماس دهیم، بار الکتریکی هر کدام C μ می‌باشد. بار اولیه

$$94-94 \text{ و } 121 \text{ و } 10-6$$

$$2-2 \text{ و } 8-4$$

$$-3-9 \text{ و } 9-3$$

۱۶۳۵

در اجسام رسانا بار الکتریکی همواره در سطح خارجی رسانا توزیع می‌شود. با استن کلیدهای K_1 و K_2 سه جسم در حکم یک جسم رسانا می‌شوند. بار الکتریکی کرمه

و بوسطه B به سطح پوسته A منتقل می‌شود، بنابراین خواهیم داشت:

$$q_C = 0, q_B = 0, q_A = -1+3+2 = 4 \mu C$$

$$\text{آزمون ۳۴ و ۳۵}$$

$$\text{از کتاب درسی}$$

با توجه به پایستگی انرژی مکانیکی:

$$E_A = E_B \Rightarrow K_A + U_A = K_B + U_B \Rightarrow \Delta U = -\Delta K$$

ذره دارای بار منفی از نقطه B رها شده و خود به خود در خلاف جهت میدان به نقطه A می‌رسد، بنابراین انرژی جنبشی افزایش و انرژی پتانسیل کاهش می‌یابد:

$$\Delta U = -Edq \Rightarrow \Delta U = -E \times \frac{3}{100} \times 5 \times 10^{-6} \Rightarrow \Delta U = -E \times 10^{-6} J$$

جسم از حال سکون رها شده ($= K_1$) و در نقطه A انرژی جنبشی آن

$$1mJ = 10^{-3} J$$

$$\Delta U = -\Delta K \Rightarrow -E \times 10^{-6} = -(10^{-3} - 0) \Rightarrow E = 10^3 N/C$$

$$\text{آزمون ۴۲ و ۴۱}$$

۱۶۳۶

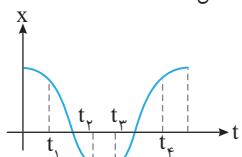
پاسخهای تشریحی

فصل سیزدهم

۱۶۴۲ A

بادآوری در حرکت هماهنگ ساده، شتاب و مکان هم علامت نیستند. بنابراین در لحظات t_1 و t_4 که مکان نوسانگر مثبت بوده شتاب نوسانگر منفی است.

بادآوری در نقاط بازگشت تندي نوسانگر صفر می شود بنابراین در لحظات t_2 و t_3 که نوسانگر در حال حرکت به سمت نقطه بازگشت ($\pm A$) بوده انرژی جنبشی $(K = \frac{1}{2}mv^2)$ در حال کاهش است در نتیجه در لحظه t_4 شتاب نوسانگر منفی و انرژی جنبشی آن در حال کاهش است.

آزمون ۱۰۳

۱۶۴۳ B

بادآوری توان خروجی از باتری از رابطه $P = EI - rI^2$ به دست می آید:

$$(1) P_1 = EI_1 - rI_1^2 \Rightarrow 9/5 = 5E - 2.5r \rightarrow -66/5 = -3.5E + 1.25r$$

$$(2) P_2 = EI_2 - rI_2^2 \Rightarrow 12/6 = 5E - 4r \rightarrow 63 = 35E - 24r$$

$$-3/5 = -7r \Rightarrow r = 0.5 \Omega, 9/5 = 5E - 1/25 \Rightarrow 10/5 = 5E \Rightarrow E = 2/15 V$$

بنابراین معادله اختلاف پتانسیل دو سر باتری بر حسب جریان به صورت زیر خواهد شد:

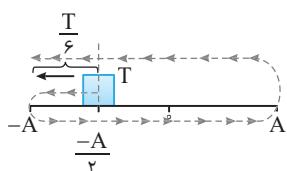
$$\begin{cases} V = E - Ir \Rightarrow V = 2/15 - 0.5I \\ I = 43A \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} I = 43A \\ V = 2/15 V \end{cases}$$

بنابراین نمودار V با تری به صورت گزینه (۲) است.

۱۶۴۳ C

مکان اولیه جسم داده شده اما جهت حرکت نوسانگر مشخص نیست بنابراین سؤال دو حالت دارد:

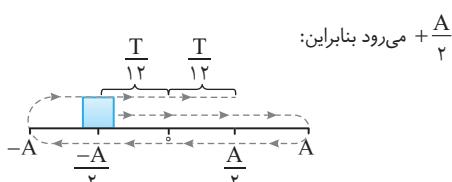
حالت ۱ نوسانگر در ابتدا به سمت نقطه بازگشت در حال حرکت باشد: $\frac{T}{6}$ پیشتر از یک دوره است. بنابراین نوسانگر یک دوره کامل طی کرده و $\frac{T}{6}$ دیگر نیز به نوسان ادامه می دهد. بنابراین نوسانگر در مدت زمان یک دوره به مکان $\frac{T}{2}$ بعد به مکان $-A$ می رسد و به سمت A می رود و $\frac{T}{6}$ بعد به مکان $-A$ می رسد. بنابراین:

$$\begin{cases} x_1 = -\frac{A}{2} \Rightarrow \Delta x = -A - \left(-\frac{A}{2}\right) = -\frac{A}{2} \\ x_2 = -A \end{cases}$$

$$|v_{av_1}| = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{\frac{A}{2}}{\frac{\sqrt{T}}{6}} = \frac{3A}{\sqrt{T}}$$

حالت ۲ نوسانگر در ابتدا به سمت نقطه تعادل در حال حرکت باشد: در مدت زمان T نوسانگر به مکان $\frac{A}{2}$ می رسد و در $\frac{T}{6}$ بعد از مکان $\frac{A}{2}$ به مکان

می رود بنابراین: $+\frac{A}{2}$

$$\begin{cases} x_1 = -\frac{A}{2} \Rightarrow \Delta x = \frac{A}{2} - \left(-\frac{A}{2}\right) = A \\ x_2 = \frac{A}{2} \end{cases}$$

$$|v_{av_2}| = \frac{\Delta x}{\Delta t} \Rightarrow v_{av_2} = \frac{A}{\frac{\sqrt{T}}{6}} = \frac{6A}{\sqrt{T}}$$

بنابراین بیشینه سرعت متوسط برای $v_{av_2} = \frac{6A}{\sqrt{T}}$ است. آزمون ۹۸ و ۹۹

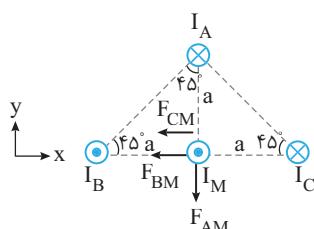
۱۶۴۴ B

بادآوری نیروی که دو سیم حامل جریان همسو به هم وارد می کنند را بیشی است.

نیروی که دو سیم حامل جریان ناهمسو به هم وارد می کنند را کمی است.

نیروی که دو سیم به هم وارد می کنند با فاصله a و جریان متناسب است.

جریان سیم B و سیم M همسو است بنابراین سیم B سیم M را می راید. جریان سیم C با جریان سیم M ناهمسو است. بنابراین سیم C سیم M را می راند. همچنین سیم A سیم M را می راند.

جریان سه سیم A , B , C و فاصله آنها با سیم M یکسان است بنابراین بزرگی نیروی که این سیم‌ها بر سیم M وارد می کنند بسان و برابر F است. با توجه به شکل خواهیم داشت: $\vec{F}_M = -2\vec{F}_i - \vec{F}_j$

آزمون ۶۵ و ۶۶

۱۶۴۱ B

به کمک سطح مقطع پیچه، شاعع سطح مقطع پیچه را به دست می آوریم:

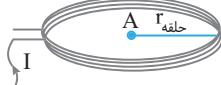
$$A = \pi r^2 \Rightarrow 48 = \pi r^2 \Rightarrow r = 4 \text{ cm}$$

طول سیم را حساب می کنیم:

$$L_{\text{سیم}} = N(2\pi r) \Rightarrow L_{\text{سیم}} = 100 \times (2 \times 3 \times 4) = 240 \text{ cm} = 24 \text{ m}$$

سطح مقطع سیم را به دست می آوریم.

$$A_{\text{سیم}} = \pi r^2 \Rightarrow A_{\text{سیم}} = \pi \left(\frac{1}{2} \text{ mm}\right)^2 = A_{\text{سیم}} = \pi \times \left(\frac{1}{2} \times 10^{-3}\right)^2 \Rightarrow A_{\text{سیم}} = \frac{3}{4} \times 10^{-6} \text{ m}^2$$

قاومت پیچه برابر است با:

$$R_{\text{سیم}} = \rho \frac{1}{A} \Rightarrow R_{\text{سیم}} = 1.0^{-8} \times \frac{24}{\frac{3}{4} \times 10^{-6}} = 32 \times 10^{-2} = 0.32 \Omega$$

جریان القایی برابر است با:

$$\bar{I} = \frac{|\bar{E}|}{R} \Rightarrow \bar{I} = \left| -\frac{N \Delta \Phi}{R \Delta t} \right| \Rightarrow 10^{-3} = \left| -\frac{100}{0.32} \times A_{\text{پیچه}} \times \frac{\Delta B}{\Delta t} \right|$$

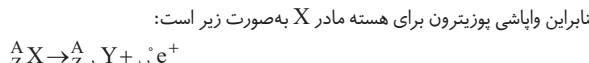
$$\Rightarrow 10^{-3} = \left| -\frac{1}{32} \times 48 \times 10^{-4} \times \frac{\Delta B}{\Delta t} \right| \Rightarrow \frac{\Delta B}{\Delta t} = \frac{2}{3} \times 10^{-3} \frac{T}{s}$$

$$\frac{\Delta T}{T} = \frac{1}{10} G \Rightarrow \frac{\Delta B}{\Delta t} = \frac{1}{3} \frac{G}{s}$$

آزمون ۶۸ و ۶۷.۶۶

نشرالگو

۱۶۵۰ A در واپاشی پوزیترون، یک پروتون واپاشی شده و یک نوترون و یک بتای مثبت (پوزیترون) ایجاد می‌شود.

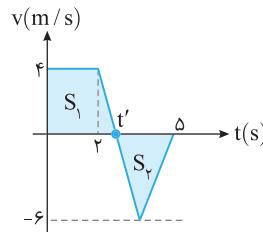

با کم شدن یک واحد از عدد اتمی، عنصر به عنصر خانه قبلی در جدول تناوبی تبدیل می‌شود یعنی اکسیژن به نیتروژن تبدیل خواهد شد.

۱۶۵۱ B در صورت سوال بیان شده است که متوجه در $t=0$ از مبدأ مکان عبور کرده و در لحظه $t=5s$ نیز از مبدأ مکان می‌گردد. بنابراین جایه‌جایی متوجه در مدت $5s$ صفر است. از طرفی سطح زیر نمودار سرعت - زمان برای جایه‌جایی جسم است بنابراین می‌توان نوشت:

$$S_1 + S_2 = 0 \Rightarrow S_1 = -S_2 \Rightarrow (t'+2) \times \frac{4}{2} = \frac{-(6 \times (5-t'))}{2}$$

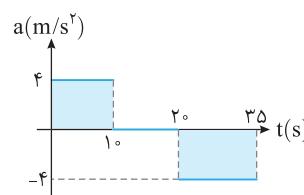
$$(t'+2) \times 2 = 15 - 3t' \Rightarrow 2t' + 4 = 15 - 3t' \Rightarrow 5t' = 11 \Rightarrow t' = \frac{11}{5} \Rightarrow t' = 2.2s$$

آزمون ۸۲ و ۸۳

۱۶۵۲ B متوجه از حال سکون شروع به حرکت کرده است. با توجه به نمودار $a-t$ ، سرعت را در لحظه $t=2.5s$ و $t=20s$ و $t=35s$ به دست آورده و نمودار سرعت - زمان را رسم می‌کنیم.

$$v = at + v_0 \quad t=1s \rightarrow v_1 = 4 \times 1 = 4 \text{ m/s}$$

در بازه $10s$ تا $20s$ شتاب صفر است. بنابراین سرعت ثابت و برابر 4 m/s است و در $t=20s$ سرعت 4 m/s است. در لحظه $t=35s$ سرعت برابر است با:

$$v = at + v_0 \Rightarrow v_2 = -4 \times (35 - 20) + 4 = -20 \text{ m/s}$$

نمودار $v-t$ را رسم می‌کنیم.

با توجه به نمودار در بازه $15s$ تا $30s$ علامت سرعت متوجه عوض نمی‌شود و متوجه تغییر

جهت نمی‌دهد و گزینه (۱) نادرست است.

در این بازه یعنی $15s$ تا $30s$ سطح زیر نمودار صفر نبوده و جایه‌جایی متوجه نیز صفر نیست و گزینه (۲) نادرست است. در

این بازه سرعت ثابت است و متوجه در چهت محور Xها در حرکت است و گزینه (۳) درست است. در بازه $15s$ تا $20s$ حرکت با سرعت ثابت و از

حرکت گندشونده است. بنابراین گزینه (۴) نادرست است.

آزمون ۸۰ و ۸۱ و ۸۲

۱۶۴۹ A در دماهای معمولی بیشتر تابش گسیلی از سطح اجسام در ناحیه فروسرخ است و گزاره (الف) نادرست است. / طول موج های مرئی طیف گسیلی خطی از کارهای رفقی، به نوع گاز بستگی دارد و برای هر عنصر در حالت گازی منحصر به فرد است و گزاره (ب) نادرست است. / بلندترین طول موج رشتة پاشن (n') وقتی است که الکترون از تراز $n=4$ به تراز $n'=3$ برود بنابراین:

$$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n'^2} - \frac{1}{n^2} \right) \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = \frac{1}{R} \left(\frac{1}{100} - \frac{1}{4^2} \right)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\lambda} = \frac{1}{R} \times \frac{16-9}{16} \Rightarrow \lambda = \frac{9 \times 16}{7} \Rightarrow \lambda > 72 \text{ nm}$$

و گزاره (ب) نادرست است.

آزمون ۱۱۷ و ۱۱۸

۱۶۴۴ A شدت صوت با مریع دامنه و مریع بسامد نسبت مستقیم دارد.

$$\frac{I_2}{I_1} = \frac{f_2}{f_1}^2 \times \frac{A_2}{A_1} = 4 \times 16 = 64$$

آزمون ۱۰۹ و ۱۱۰

۱۶۴۵ B شما جلوی آمبولانس قرار دارید و با حرکت آمبولانس به سمت شما جبهه‌های موج متراکم تر شده و طول موج صوت کاهش یافته و بسامد دریافتی افزایش می‌یابد. حال هرچه تندی آمبولانس بیشتر شود فاصله جبهه‌های موج کمتر شده و بسامد دریافتی بزرگ و بزرگ‌تر می‌شود. بنابراین در ابتدا تندی آمبولانس افزایش یافته و حرکت آن تندشونده است و بعد از آن، که بسامد دریافتی تغییر نمی‌کند باید تندی آمبولانس ثابت شده باشد.

۱۶۴۶ A هنگام گذر موج از یک محیط دیگر، بسامد و دوره موج ثابت می‌ماند. بنابراین:

$$\frac{f_{\text{هوا}}}{f_{\text{آب}}} = \frac{f_{\text{هوا}}}{f_{\text{آب}}} \Rightarrow K = \frac{f_{\text{هوا}}}{f_{\text{آب}}} = 1$$

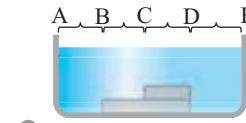
تندی انتشار موج به ویژگی‌های فیزیکی محیط بستگی دارد و از یک محیط به محیط دیگر تغییر می‌کند.

طول موج نور برابر $\lambda = \frac{v}{f}$ است بنابراین:

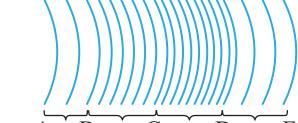
$$\frac{\lambda_{\text{هوا}}}{\lambda_{\text{آب}}} = m \Rightarrow \frac{\frac{v_{\text{هوا}}}{f_{\text{هوا}}}}{\frac{v_{\text{آب}}}{f_{\text{آب}}}} = m \Rightarrow \frac{v_{\text{هوا}}}{v_{\text{آب}}} = m \Rightarrow m = \frac{4}{3}$$

آزمون ۱۱۳ و ۱۱۴

۱۶۴۷ B در آب‌هایی با عمق کم هرچه عمق آب کمتر شود تندی موج کاهش می‌یابد و با ثابت بودن بسامد، طول موج نیز کاهش می‌یابد. / فاصله دو جبهه موج متواالی برابر طول موج است. بنابراین در دو مرحله فاصله جبهه‌های موج نسبت به هم کاهش می‌یابد.

آزمون ۱۱۳ و ۱۱۴

۱۶۴۸ A توان چشمۀ بسامد نور تغییر نمی‌کند:

$$\frac{E_2}{P_1} = \frac{1}{\lambda^2} \Rightarrow \frac{P_2}{P_1} = \frac{E_2}{E_1} = \frac{P_2}{P_1} = \frac{n_2 hf}{n_1 hf} = \frac{P_2}{n_1} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{n_2}{n_1} \Rightarrow n_2 = \frac{n_1}{2}$$

با نصف شدن تعداد فوتون‌ها، تعداد فوتولکترون‌های گسیل شده نصف می‌شود.

آزمون ۱۱۷ و ۱۱۸

۱۶۴۹ A در دماهای معمولی بیشتر تابش گسیلی از سطح اجسام در ناحیه فروسرخ است و گزاره (الف) نادرست است. / طول موج های مرئی طیف گسیلی خطی از کارهای رفقی، به نوع گاز بستگی دارد و برای هر عنصر در حالت گازی منحصر به فرد است و گزاره (ب) نادرست است. / بلندترین طول موج رشتة پاشن (n') وقتی است که الکترون از تراز $n=4$ به تراز $n'=3$ برود بنابراین:

$$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n'^2} - \frac{1}{n^2} \right) \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = \frac{1}{R} \left(\frac{1}{100} - \frac{1}{4^2} \right)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\lambda} = \frac{1}{R} \times \frac{16-9}{16} \Rightarrow \lambda = \frac{9 \times 16}{7} \Rightarrow \lambda > 72 \text{ nm}$$

و گزاره (ب) نادرست است.

آزمون ۱۱۷ و ۱۱۸